

Katja Intonen

Löylykuiske

Taskusauna-konseptin suunnittelu

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muotoilija AMK

Muotoilun tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

22.4.2025

Tiivistelmä

Tekijä(t):	Katja Intonen
Otsikko:	Löylykuiske, Taskusauna-konseptin suunnittelu
Sivumäärä:	58 sivua + 4 liitettä
Aika:	22.4.2025
Tutkinto:	Muotoilija AMK
Tutkinto-ohjelma:	Muotoilun tutkinto-ohjelma
Pääaine:	Tekstiilisuunnittelu
Ohjaajat:	Lehtori Tuiti Paju & Lehtori Tiina Karhu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella laserleikkaamalla valmistettu, suomalainen sauna-aiheinen miniatyyrituote kansainvälisille markkinoille. Taskusauna –konsepti sisältää koottavan vanerisen miniatyyrisaunan, joka on suunniteltu helposti taskuun mahtuvaksi matkamuistoksi.

Opinnäytetyön tutkimusosiossa tehtiin vertailuanalyysiä suomalaisten designmyymälöiden laserleikatuista tuotteista ja niiden hinnoista, kerättiin tietoa kansainvälisestä muotoilusta ja laserleikkauksesta kahden ammattilaishaastattelun avulla. Lisäksi taustatutkimuksessa avattiin suomalaista saunakulttuuria kirjallisuuskatsauksen kautta. Näiden tietojen pohjalta lähdettiin kehittämään Taskusauna –konseptin miniatyyrikokoisia koottavia saunoja.

Opinnäytteen suunnitteluosiossa kehitettiin koottavan miniatyyrisaunan laserleikattavaa mallia ja sen kokoamisohjeita, suunniteltiin pakkaus tuotteelle ja kehitettiin tuotteen kylkeen saunakulttuuriin tutustuttava valokuvaesite. Eri mallisten ja kokoisten saunojen suunnittelutyötä kehitettiin testirakentajien avulla.

Konseptointi- ja suunnittelutyön lopputuloksena valmistui koottava Löylykuiske-miniatyyrisauna. Valmis myytävä tuotekokonaisuus sisältää saunan vaneriset osat, kokoamisohjeet ja talvista saunomista kuvaileva Löyly & Lumi -esite. Tuote on pakattu kirjekuorimaiseen, taskuun mahtuvaan pakkaukseen.

Löylykuiske -miniatyyrisaunasta tuli ensimmäinen Taskusauna-konseptin tuote. Muiden tuotteiden suunnittelu ja itse tuotteen myynti jää opinnäytetyön jälkeiseksi tehtäväksi. Taskusauna-konsepti on helposti kaupallistettavissa, mikä osoittaa sen potentiaalin ja hyödyllisyyden markkinoilla.

Avainsanat: laserleikkaus, saunakulttuuri, koottava, pienoismalli, prototyyppi, muotoilu

Opinnäytetyön alkuperä on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

Abstract

Author(s): Katja Intonen
Title: Löylykuiske, Pocket Sauna Concept Design
Number of Pages: 58 pages + 4 appendices
Date: 22 April 2025

Degree: Bachelor Of Culture and Arts
Degree Programme: Design
Major: Textile Design
Instructors: Tuiti Paju, Senior Lecturer & Tiina Karhu, Senior Lecturer

The purpose of this bachelor thesis was to design a laser-cut, Finnish sauna-themed miniature product for the international market. The 'Pocket Sauna' concept includes an assemble-it-yourself plywood miniature sauna, designed to be a souvenir that easily fits in one's pocket.

The research section of the thesis included a comparative analysis of laser-cut products and their prices in Finnish design stores, as well as information gathering on international design and laser cutting through two professional interviews. In addition, the background research examined Finnish sauna culture through a literature review. This information served as the foundation for developing miniature, self-assembled saunas as part of the Pocket Sauna concept.

In the design section of the thesis, a laser-cut model of the miniature sauna and its assembly instructions were developed, as well as the packaging for the product. A photo brochure, introducing sauna culture, was also created. The design process of saunas in different shapes and sizes was further refined with the help of test builders.

The conceptual and design work resulted in a finished miniature sauna called Löylykuiske. The final product package includes plywood parts for the sauna, assembly instructions, and a 'Löyly & Lumi' brochure depicting winter sauna experiences. The product is enclosed in a slim, envelope-like package that slips easily into a pocket.

The Löylykuiske miniature sauna became the first product of the Pocket Sauna concept. The development of additional products and the actual commercialization of the concept will be carried out after the completion of the thesis. The Pocket Sauna concept is easily commercializable – and this showcases its potential and practicality among markets.

Keywords: laser cutting, sauna culture, assemble-it-yourself, build a scale model, prototype

This thesis has been checked using Turnitin Originality Check service.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tavoitteet ja viitekehys	2
2.1	Opinnäytetyön tavoitteet	2
2.2	Prosessikaavio ja viitekehys	3
3	Taustatutkimus	6
3.1	Mikä tekee saunasta minulle tärkeän?	6
3.2	Sauna kuuluu suomalaiseen kulttuuriin	7
3.3	Saunan historiaa	10
3.4	Sauna on trendin huipulla juuri nyt	13
3.5	Vertailuanalyysi	16
3.6	Elina Heleniuksen haastattelu	22
3.7	Yhteenvedo taustatutkimuksesta	24
4	Suunnitteluprosessi	25
4.1	Projektin lähtökohdat	25
4.2	Prototyyppien testailua	26
4.3	Testikokoajien havainnointi ja ohjeiden muokkaus	27
4.4	Löylykiske-saunan haasteet	29
4.5	Laserleikkaus	30
4.6	Haastattelu Jyrki Väyrynen, Ajastamo	33
4.7	Löylykiske-saunalle pakkaus	34
4.8	Design-kauppojen analyysi ja hinnoittelu	37
4.9	Yhteenvedo suunnitteluprosessista	43
5	Taskusauna-konsepti	45
5.1	Taskusauna-konseptin tarinallistaminen	45
6	Lopputulos	48
6.1	Saunan prototyyppi	48
6.2	Pakkaus	49
6.3	Valmis konsepti	52
6.4	Jatkosuunnitelmat	55
7	Loppuyhteenvedo	56
	Lähteet	59

Liitteet	63
Liite 1. Sähköposti haastattelu Elina Helenius	63
Liite 2. Haastattelu Jyrki Väyrynen	65
Liite 3. ”Steam & Snow / Löyly & lumi”-esite	67
Liite 4. Laserleikkurin ohjeita ja valmiita säätöjä.	68

1 Johdanto

Tämän työn taustalla ovat aiemmat kiinnostuksen kohteeni ja innostukseni miniatyyrimaailmasta. Elina Heleniuksen ohjaama Kansainvälinen projekti -kurssi, jonka aiheena oli Sauna Finland, vaikutti merkittävästi tähän työhön. Halusin myös kehittää osaamistani Illustratoriilla ja oppia uutta, kuten laserleikkurin käyttöä. Näiden pohjalta muodostui opinnäytetyöni aihe. Innostuin saunateemasta ja jatkan samaa teemaa opinnäytetyössäni.

Miniatyyrimaailma kiehtoo minua, sillä pienet asiat, jotka muistuttavat oikeaa elämää miniatyyrikoossa, ovat erityisen kiinnostavia. Perustin vuonna 2015 aikuisille suunnatun Helsingin nukkekotikerhon. Suunnitellessani ohjeita muille olen oppinut paljon itse ja pidän nyt myös kursseja aiheesta.

Opinnäytetyönäni suunnittelen loppuun jo aloitetun koottavan taskukokoisen saunan. Tutkin, millainen rakenne saunassa on toimiva, ja erityisen tärkeää on selkeiden ohjeiden teko. Saunaesitteen hion myös valmiiksi, sillä mielestäni se sopii hyvin konseptiin mukaan.

Teen vertailua suomalaisten designmyymälöiden hinnoista. Minkä hintaisia tuotteita ja mitä vaaditaan, että saan tuotteeni kauppaan x myyntiin? Tutkin, millaisia suomalaisia tuotteita on jo myynnissä. Selvitän myös saunan koottavuutta ja ohjeiden toimivuutta koehenkilöillä. Palautteen avulla muokkaan mallia.

Mielestäni taskukokoinen sauna sopisi myytäväksi muistoksi Suomesta ja suomalaisesta saunasta. Saunan lämpöä ja terveellisyyttä ei voi sisällyttää tuotteeseen, mutta siitä saa visuaalisen muiston. Mukaan otettavaa saunaa voisi myydä esimerkiksi suomalaisissa designmyymälöissä ja museokaupoissa.

Työssä on käytetty Copilot-tekoälyohjelmaa tekstin kieliasun muokkaamisessa, tarkistamisessa ja kääntämisessä.

2 Tavoitteet ja viitekehys

2.1 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on saada suunnittelemani Taskusauna-konsepti hiottua valmiiksi sekä koottavan Löylykuiske-miniatyyrisaunan ohjeet toimiviksi.

Tuotteen pakkaus olisi mahdollisesti sellainen, jonka voisi suoraan lähettää tai sujauttaa täyden matkalaukun etutaskuun. Tuoteperheeseen kuuluu myös pieni esite suomalaisesta saunasta kuvattuna nukkejen saunomisella. Saunaan tulee pakkaus sekä pakkauksen päälle tarina ja tuotetta kuvaava kuva, joka olisi yksinkertainen ja selkeä.

Löylykuiske-saunasta tulee mallikappaleet jokaisesta muutosvaiheesta. Saunaan ei ole toistaiseksi suunniteltu saunoja, paitsi pieni saunatonnttu. Löylykuiske-sauna on lähellä tuotettu, ja kaikki valmistetaan Suomessa pienyrittäjillä. Löylykuiske-sauna valmistetaan sertifioidusta suomalaisesta koivusta, ohjeet paperista ja pakkaus kartongista.

Tavoitteena on tutkia saunakonseptia enemmän ja selvittää, saako siitä irti jotain muutakin suunniteltavaa. Opinnäytetyön jälkeen jatkuu tuoteperheen kehittäminen. Saunaa-aihetta käsittelen historiasta alkaen, koska se on mielenkiintoista ja antaa pohjaa saunakonseptille.

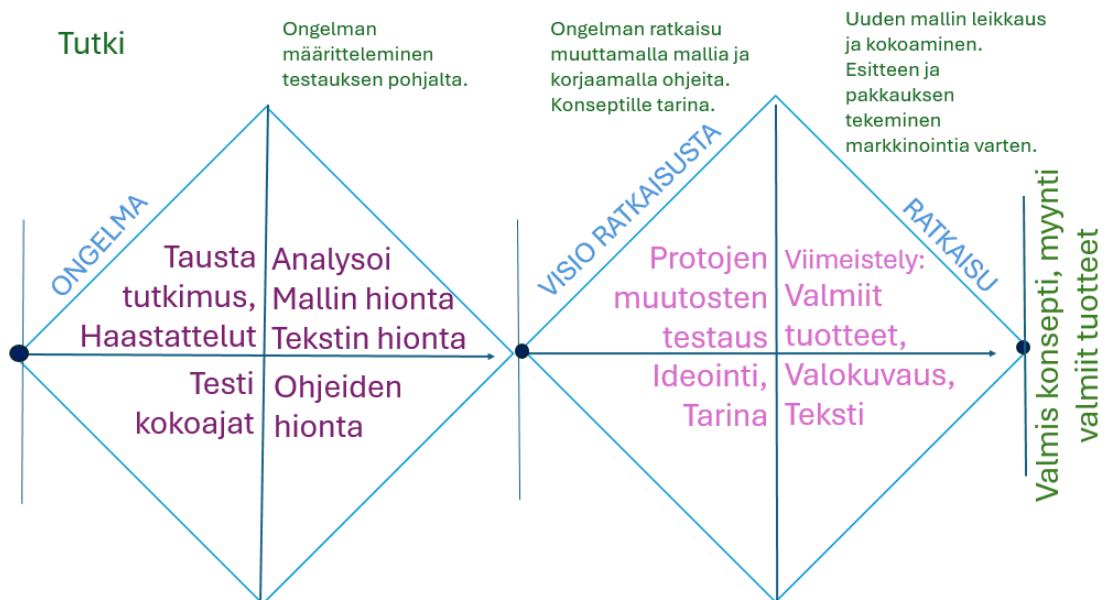
Lopullisen Löylykuiske-sauna tuotteen osalta selvitän, miten sen voisi mallisuojata ennen sen tarjoamista myyntiin.

Opinnäytetyö on kehittämishanke, ja aineisto saadaan osin kirjallisista lähteistä sekä käytännön toiminnasta (Hakala 2022, 97). Kehittämistyön lisäksi siihen sisältyy kokoamistehtävä koehenkilöille. Tiedon hankinta, suunnittelu ja tiedon käsittely ovat tässä työvaiheita (Hakala 2022, 97, 98.)

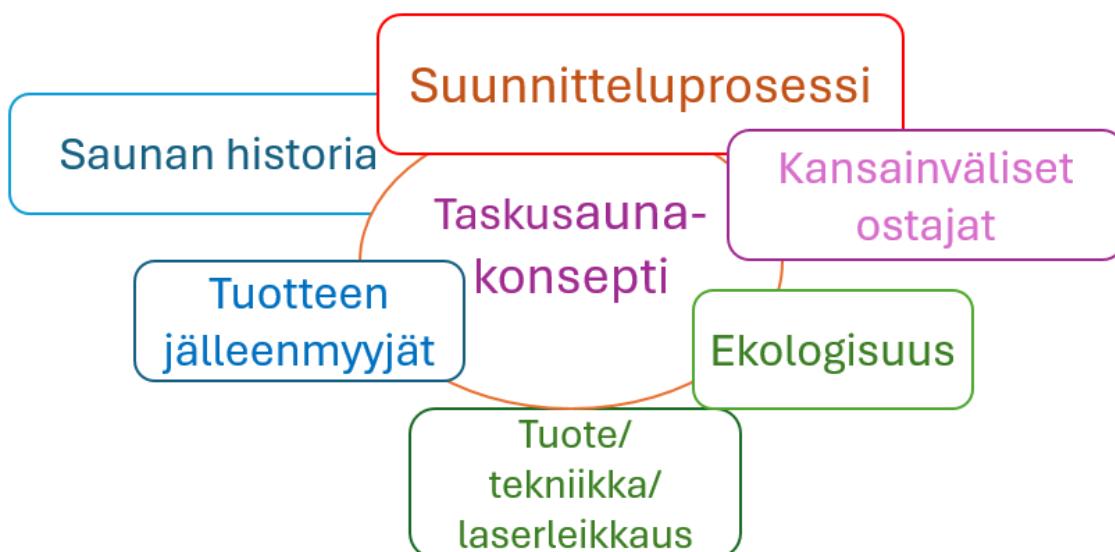
Tutkimusongelma: Miten suunnitella miniatyyrikokoinen saunakonsepti kansainvälisille markkinoille?

2.2 Prosessikaavio ja viitekehys

Taustatutkimus sekä prototyypin ja ohjeiden testaus ovat olennaisia, jotta tuote voidaan saattaa valmiiksi myyntiä varten. Löylykiske-saunan prototyyppi on tehty, mutta vaatii vielä hienosäätöä. Ohjeet on muokattava ja niissä olevat virheet korjattava. Laserleikkausta on suoritettava useammassa erässä. Tuote tarvitsee pakkauksen, jossa oleellisena on tarina. Prosessikaaviossa (kuva 1) esittelen työn eri vaiheet. Lopullisen tuotteen valmistumisen jälkeen projekti jatkuu mallisuojaus, apurahahaun ja markkinoinnin osalta. Nämä vaiheet on rajattu tämän opinnäytetyön ulkopuolelle

Kuva 1. Prosessikaavio. (Intonen 2025.)

Kuva 2. Viitekehys (Intonen 2025).

Viitekehysten keskiössä on Taskusauna-konsepti (kuva 2). Taskusauna-konseptiin kuuluu Löylykuiske-sauna, jonka valmistuksessa käytetään laserleikkaustekniikkaa sekä suunnittelun apuna Adoben ohjelmia. Konseptiin kuuluu myös pakkaus sekä taskukokoinen esite saunomisesta. Toimeksiantajaa ei ole. Kohderyhmänä ovat kansainväliset ostajat sekä suomalaiset askartelusta innostuneet ostajat. Aiheena on sauna, josta on hankittu inspiraatiota kaikkeen tekemiseen.

Tutkimuksessa muun muassa

- Tutkitaan vertaisanalyysillä, mitä suomalaisia tuotteita on myynnissä ja mitä suomalaisia laserleikattuja tuotteita on saatavilla.
- Tutkitaan millaisilla sopimuksilla tuotteitaan saa design-myymlöihin myyntiin.
- Testataan testikokoajien avulla saunan koottavuutta sekä ohjeiden toimivuutta.
- Haastatellaan tekstiilitaiteilija ja -suunnittelija Elina Heleniusta kansainvälisille markkinoille suunnittelusta.

- Haastatellaan laserleikkaukseen erikoistunutta yritystä. Alihankkija Taskusauna-konseptille.

Tavoitteena on saada Taskusauna-konsepti valmiiksi ja myytäväksi kansainvälisille ja suomalaisille kuluttajille. Nykyaikana maantieteelliset rajat ovat menneisyyttä nettikauppojen myötä, ja kaikki suunnittelu on myös kansainvälistä, kuten Elina Helenius (Helenius 2025) totesi sähköpostihaastattelussa.

3 Taustatutkimus

3.1 Mikä tekee saunasta minulle tärkeän?

Tietoa saunasta ja saunan juurista hain opinnäytetyötäni varten, jotta pääsin hyvin sisälle aiheeseen. Näin saan tuoreeltaan kosketuksen siihen, mitä sauna oli ennen ja mitä se nykyään merkitsee. Tämä tieto toimii pohjatietona projektilleni.

Suomi on tunnettu saunojen maana, ja sauna liittyy olennaisesti myös kansainvälisille kävijöille mainostettuun suomalaisuuteen. Sauna on luksustuote, jota viedään maailmalle. Sauna on suomalaisille tärkeä ja kuuluu kiinteästi suomalaiseen kulttuuriin. Itse rakastan saunaa, ja sauna herättää monenlaisia muistoja ja tunteita. Lempisaunani sijaitsee Takajärven rannalla Hattulan kunnassa, keskellä metsää (kuva 3). Sauna lämmitetään puulla, ja löylyt ovat lempeän lämpimät. Olen liittynyt jäseneksi Hämeen keuhkovammaliittoon, jotta pääsen "jäsen saunaan" ja saunailtoihin kesäisin. Tämä on hyvin yhteisöllistä saunomista, vaikka en muita juuri tunnekaan.

Ehkä eniten muistoja minulla on juuri tästä saunasta, vaikka moni muukin sauna on ollut merkityksellinen. Tämä lempisaunani sijaitsee puhtaasti järven rannassa, jossa pohjakin näkyy pitkälle. Pohja on hienoa hiekkaa ja matalaa on pitkän matkaa, joten lastenkin on turvallista uida. Sauna on ollut hyvin vaatimaton. Lapsena käydessäni vesi tuli suoraan järvestä ja lämmitettiin padassa. Hiukset pestiin joko järvessä tai vadissa, ja kuupalla heittelimme toisiamme vedellä. Myöhemmin sinne on tehty kolme suihkua ja kaksi pukuhuonetta yhden sijaan. Saunaa lämmitetään puilla edelleen, mikä tuo sinne vanhaa tunnelmaa ja oman tuoksunsa. Rannalla on toinenkin yleinen sauna, joka on sähkösauna, mutta se ei ole niin tunnelmallinen modernimman tyyliinsä vuoksi.

Kuva 3. Lempisaunani Hattulan Suvirannan saunarannassa talvella (Mäntysaari 2025).

“Sauna hoitaa suomalaisen sielua”, sanoo Susanna Uusitalo kirjassaan *Hyvä sauna, suomalaisen saunaelämyksen jäljillä*, ja jatkaa: “saunomme sekä arkena että sunnuntaina”. Suomalainen saunoo mieluusti mökkisaunassa kauniin maiseman äärellä, mutta myös mielellään kaupunkikodin sähkösaunan lauteilla. Oma sauna on monesti se paras sauna, siellä saa parhaat löylyt. (Uusitalo 2017, 11.) Yhdyn Susanna Uusitalon sanoihin, parasta on saunoa luonnon keskellä, ja käydä uimassa, mutta kyllä taloyhtiön yhteisöllinen lenkkisaunakin tuntuu mukavalta.

3.2 Sauna kuuluu suomalaiseen kulttuuriin

Sauna kantaa mielikuvia ja muistoja menneistä. Sauna on monille suomalaisille arkinen, itsestään selvä asia, josta jokaisella varmasti on tunteita, muistoja eri elämänvaiheista ja ihmisistä. (Laatikainen 2019, 9.) Satu Laatikainen pohtii *Saunan Kansa* kirjassaan kuvaavasti:

”Saunaan meno on kuin astuisi aikaan, jossa arkinen ajanjuoksu menettää merkityksensä. Tässä on kaikki: mennyt ja tuleva on läsnä, kaiken koetun kerrostuma, jossa tuokset, äänet ja tunne ovat tuttuja. Ehkä juuri tässä ajattomassa ikaikaisuudessa piilee löylyn sielu: lämmin sauna on kuin pesä, jokapäiväiseen elämänrytmiin saa etäisyyttä ja aika seisahtuu iholla olevaan.” (Laatikainen 2019, 15.)

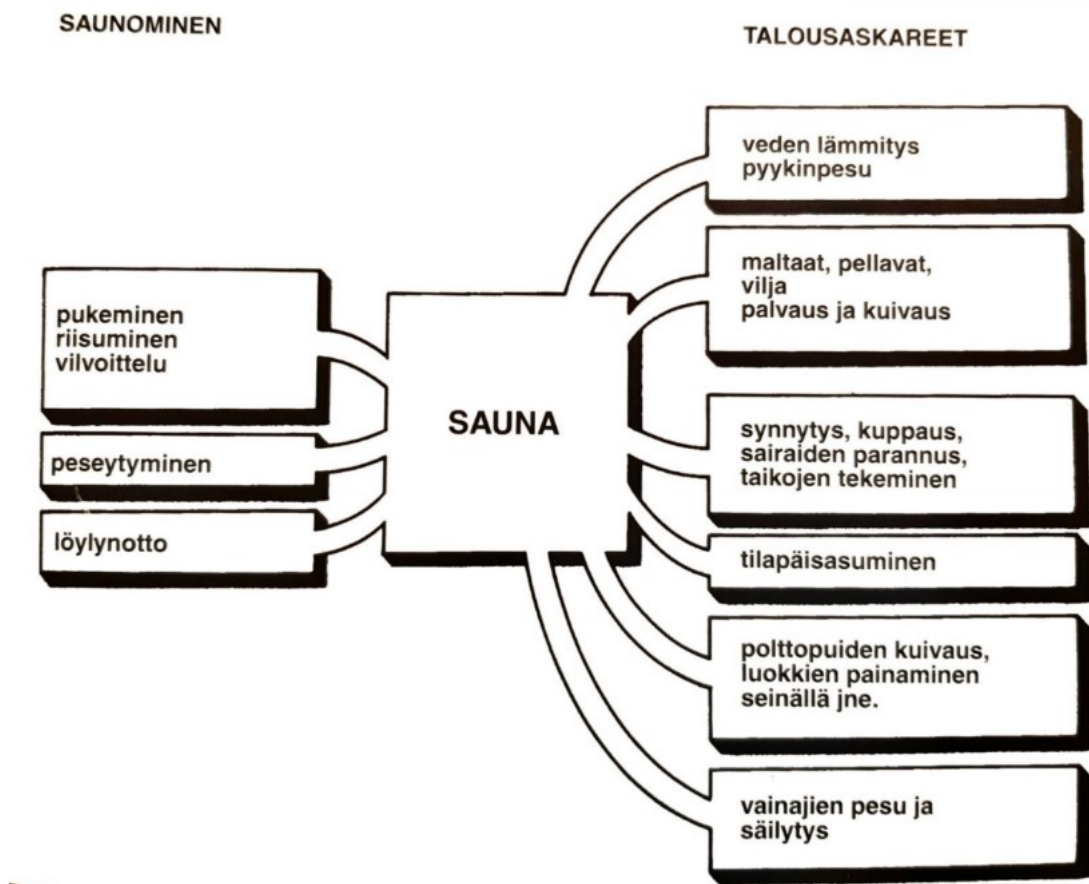
Suomalaisessa saunasuhteessa on vahva yhteys luontoon. Sauna on luonnonmukainen ja saunan sisämaisemaan liittyvät vesi, tuli, puu ja kivi, jotka ovat vahvat luonnon elementit. Luonnonmukaisuus avaa luonnon läheisyyden myös kaupunkisaunojalle; tuoksut ja äänet ovat tärkeitä saunojalle. (Laatikainen 2019, 83.)

Laatikainen referoi Laura Seesmerin väitöskirjaa, joka kuvaa Suomalaisen saunomisen ydintä. Vaikka Saunominen tapahtuu puulla tai sähköllä toimivassa saunassa, on se siitä huolimatta samantyyppinen tapahtuma. Vähäeleinen kylpytuokio, jolla on alku ja loppu. Saunaan mennään alasti ja se katkaisee arjen rutiiniin. Saunomisella on rituaalinen luonne, yksinkertainen pelkistetty tapahtuma. Saunassa kylpeminen on monien aistien ja muistojemme kokonaisvaltainen elämys. Saunomisen maisemat eivät ole mieliin palautettavia miljöitä vaan epäselviä muistoja, tunnelmia ja aistikokemuksia paluuta hetkiin, jotka vievät tärkeisiin tapahtumiin tai muistoihin. Kehon muisti kuljettaa kylpijää menneen ja nykyhetken välillä. (Seesmeri 2018, 163–165, viitannut Laatikainen 2019, 16–17.)

Sauna on yksi keskeisimmistä kulttuurihistoriallisista luontomyyteistä metsien, järvien ja talonpoikien sitkeyden rinnalla. Sauna on osa suomalaista kuvastoa, jolla suomalaisuutta on määritelty kuvin, sanoin ja sävelin. Sauna on tietoinen kansallinen symboli samoin kuin Kalevala ja suomen kieli, jotka rakensivat suomasta identiteettiä suomen siirryttyä Ruotsin vallan alta Venäjän vallan alle ja vielä 1900-luvulla tietoisemmin, kun pelättiin, että sauna sellaisenaan kohtaa loppunsa muuttuvien sanomistapojen sekä kaupungistumisen ja tekniikan kehittymisen myötä. Mutta saunova kansa ei luovuttanut. (Laatikainen 2019, 17). Saunan käyttötavat vain ovat ajassa muuttuneet: enää ei saunassa synnytä ja kuolla.

Sauna on ollut arkipäiväinen itsestäänselvyys. Saunassa synnyttiin, parannettiin sairaita ja valmisteltiin vainajat. Saunan kulttuuriperintöä ovat pitäneet yllä erityisen vahvasti juuri maaseudulla asuneet ja kaupungistumisen myötä työväki, joka tarvitsi saunansa myös kaupungissa. Ruotsinkielisen sivistyneistön kesken

saunalla ei ollut suurta asemaa. (Laatikainen 2019, 18.) Saunomisen käyttötarkoituksesta on kaavio, joka kuvaa hyvin mihin saunaa peseytymisen lisäksi on käytetty (kuva 4).

Kuva 4. Kaava saunomisesta ja saunan käyttötarkoituksesta (Tommila 1994, 17).

Maaseudun sauna pysyi pitkään muuttumattomana, mutta kaupungeissa jouduttiin mukautumaan nopeasti muuttuviin olosuhteisiin. Modernissa ympäristössä siirryttiin yhteisösaunoista taloyhtiöiden talosaunoihin 1950-luvun jälkeen sekä sanominen yksityistyi perhekeskeisemmäksi. Nykyajan sosiaalinen saunominen on erilaista kuin vanhan maaseutuyhteiskunnan hierarkkinen järjestys. Tässä ajassa korostuu, että löylyhuoneessa kaikki ovat tasavertaisia. (Laatikainen 2019, 18.)

Nykyajassa jokainen joutuu itse luomaan oman saunasuhteensa. Yhdeksän kymmenestä saunoo kerran viikossa, ja Tilastokeskus arvioi Suomessa olevan yli kaksi miljoonaa saunaa. Saunaseura uskoo saunoja olevan puoli miljoonaa,

lukuisia kesämökkien saunoja ei ole tilastoitu. Maassamme on kokeiltu erilaisia saunoja: telttasaunat, kotasaunat, tynnyrisaunat, kuumailmapallosaunat ja maailmanpyöräsaunat, jäälinnasaunat, hiihtohissin kondolisaunat sekä erilaiset liikkuvat saunat, kuten traktori-, rekka-, bussi- ja laivasaunat. Suomessa sauna tuodaan sairaaloihin, vankiloihin, toimistoihin ja jäänsärkijällekin. (Laatikainen 2019, 18–19.)

Saunakulttuurimme on hyvinvoiva ja muuttuu asumisen ja elämäntapojen mukaan. Näistä syistä saunominen nimettiin 2018 Suomen ensimmäiseksi ehdokkaaksi Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon. (Laatikainen 2019, 20.)

3.3 Saunan historiaa

Hikikylpyjen ottaminen on arvioitu alkaneen jo 10 000 vuotta sitten maakuoppasaunasta. Arkeologilla kaivauksilla Pihtiputaalla ja Honkilahdella on löytynyt maakuopista kookkaita kivikasoja. Näiden kiuasmaisten kasojen on päätelty olevan kotamainen löylyhuone, jossa uskonnollisia menoja on pidetty. Sauna muistutti huonetta ja kiuas oli umpinuotio. Kotasaunat ja telttasaunat muistuttavat tätä. Maasaunat olivat vaatimattomamman väen saunoja. Metsäsaunat olivat matkojen varrella yöpymiseen tarkoitettua tilapäisiä asumuksia. Eri matkojen tarkoituksiin tekivät kalastajat kalasaunoja, heinämiehet niittysaunoja ja metsästäjät metsäsaunoja. (Laatikainen 2019, 117, 120.)

Germaaniset kansat ovat muinaisista ajoista asti rakastaneet kylpemistä. Sitä pidettiin yhtä tärkeänä kuin syömistä ja juomista. Skandinaavisten kielten kuten muinaisnorjan ja -ruotsin sanat laugardagr ja loghardagher merkitsivät ”kylpypäivää” josta myös suomen lauantai on tullut. Keskiajalla Ruotsin kaupungeilla oli yksinoikeus saunan pitoon ja lainsäädännössä oli saunassa tehtyjä rikoksia varten oma lukunsa. Saunassa tappelu tai tappo oli erittäin raskauttava teko, josta saattoi saada sakkoja tai jopa kuolemanrangaistuksen. (Laatikainen 2019, 38.)

Ruotsissa pidettiin myös “sielukylpyjä” kuolleiden kunnioittamiseksi. Vastaavia on ollut Wienissä, ja Tallinnan sielusaunoista on maininta 1387. Ruotsin saunoissa ei syöty ja juotu, eivätkä naiset ja miehet kylpeneet yhdessä, Olavi Magnus sanoo 1555. (Laatikainen 2019, 38.)

Norjassa oli keskiajalla saunoja taloissa kuten Suomessakin. 1500–1600-lukujen kuluessa saunat kuitenkin rappeutuivat ja kylpemisestä tuli tuomittavaa. Yleiseurooppalaisen tapakulttuurin alamäki oli tähän syynä, saunat muuttuivat huvittelupaikoiksi ja kulkutautien uskottiin leviävän niissä. Oli vaivattomampaa pestä alusvaatteensa kuin itsensä. 1800–1900-luvun vaihteessa myös Norjassa alettiin suosimaan peseytymistä ja saunomista. Vuonna 1922 Norjassa aloitti lääkärin innoittama Sauna-liitto, joka edisti kylpemistä ja kansansaunojen perustamista. (Laatikainen 2019, 38.)

Venäjällä saunakulttuuri on ollut vuosisatoja vireä kuten Suomessakin. Saunakansa on kylpenyt perinteisessä pelkistetyssä banjassaan nykyiseen asti. Rahaan banjat muistuttivat Suomen saunoja, ja myös Venäjällä sanominen kesti ihmiselämän alusta loppuun asti. Saunaa käytettiin myös siellä parantamiseen. Venäläisen kansan perinteessä sauna on ollut “paha paikka” ja kaularistit on jätetty eteiseen. Tsaarin hovissa kylvettiin loisteliaissa kylpyammeissa notkuvien ruokatarjoiluiden kera. Venäläinen saunakulttuuri ulottuu kauas ja saunaksi ovat soveltuneet myös tupien isot leivinuunit. 1950-luvun jälkeenkin oli leivintupien uuneissa kylpemistä harrastettu myös Suomessa ja Ruotsissa. Kylpijä ahtautui uuniin, jossa soppakattila oli hautumassa. Uunikylpyyn kuului myös saunavasta, jonka vuoksi sopasta saattoi löytyä myös lehtiä. (Laatikainen 2019, 38–40.)

Savupirtti oli saunan ja asumuksen yhdistelmä. Ensimmäinen Suomessa tehty saunapiirustus esittää Virroilla ollutta Markkulan saunaa 1699. Markkulan sauna on ollut monikäyttötila; lauteet ovat korkealla ja niiden orret ovat viljan ja pellavan kuivaamiselle. Ikkuna on matalalla ja peräseinässä räppänä. Luonnonkivinen kiuas on mahdollisesti myöhemmin tehty. Kiukaita saatettiin joutua uusimaan. Kansanomaisessa saunassa kiukaan ja peräseinän välissä on maalattia

eikä ikkunoitakaan ollut. Ainoana jäljellä oleva savupirtti löytyy Tukholman Skansenilta. (Laatikainen 2019, 121.)

Savusaunan eli ”musta kylyn” tunnelmassa voi haistaa menneisyyden ja noen. Hirsiset savusaunat ovat kestäneen parhaimmillaan satoja vuosia. 1900-luvulla jopa 95 % saunoista oli savusaunoja sekä 1930-luvulla vielä noin puolet oli Suomessa savusaunoja. Nykyään Suomessa on edelleen käytössä 30 000 savusaunaa. (Laatikainen 2019, 123.)

Suomalainen sauna tarkoittaa yleensä puusta rakennettua huonetta, jossa kiviseen tulipesään saadusta lämmöstä hikoillaan ja heitetään löylyä. Sauna koostuu yksinkertaisista luonnon materiaaleista: puusta, kivistä, tulesta, ilmasta, vedestä ja siitä saatavaa höyrystä eli löylystä. Löylyn heittäminen erottaa muiden maiden kylvyt suomalaisesta. Löylyn avulla säädellään lämpötilaa ja kosteutta itselle sopivaksi. Löyly-sana tarkoittaa henkeä eli elämää. Juuri löylyssä on suomalaisen saunan henki. (Tommila 1994, 5, 17.)

Saunatonttu (kuva 5) on perimätiedon mukaan saunan haltija. Hyvin kohdeltuna se suojelee saunaa ja tuottaa onnea. Huonosti kohdeltuna sauna voi palaa, kiuas sortua tai löylyyn tulee tikua (kitku, eli saunaan huonosti lämmitettäessä jäänyttä savua). Saunatontun ulkonäköä on pohdittu. Vuonna 1901 Juho Tyyskä Eräjärvellä kuvasi saunatonttua mustaksi ja yksisilmäiseksi. Sanonta kertoo ”musta kuin saunatonttu”. Saunatonttu on enintään kyynärän pituinen ja se kuuluu rakennusten haltijan perheeseen. Tonttu on lisäksi litteä, nenä on leveä ja jalkaterät sivuille suuntautuneet kapean elintilan vuoksi. Saunatonttu on vihainen, jos sopimattomasti saunotaan. Sopimatonta saunomista on mm. juoppottelu, piereskely, syöminen, meluaminen tai liian myöhään saunominen. Saunatontun välineitä ovat hiilikeppi ja vihta. (Tyyskä 1901, viitannut Tommila 1994, 15–16.)

Kuva 5. Oma näkemys saunatontusta (Intonen 2024).

3.4 Sauna on trendin huipulla juuri nyt

Sauna on nyt hyvin trendikäs. Saunan monet terveyshyödyt ovat saaneet paljon huomiota. Sauna yhdistää terveyshyödyt, hyvinvoinnin, ekologisuuden ja uuden teknologian, kuten hybridijärjestelmät, jotka tekevät saunoista käyttäjäystävällisiä ja saavutettavia. Saunaa suositaan sekä hyvin perinteisenä että yhä enemmän halutaan modernia muotoilua ja sisustusratkaisuja.

Tällä hetkellä sauna on puheenaiheena ja trendin huipulla myös Ruotsin Euroviisujen karsinnan Melodyfestivalenin uutisoinnin vuoksi. Monet uutiset kertoivat saunasta tavalla tai toisella muutaman päivän sisällä maaliskuussa 8. päivän jälkeen (2025), koska saunomisen sanomaa tuo Euroviisuihin Melodyfestivalenin voittanut Vöyriäinen KAJ yhtye. KAJ`n esittämän saunakappaleen nimi on ”Bara bada bastu”. Euroviisut järjestetään toukokuussa 2025 Sveitsissä. Myös sosiaalisessa mediassa tulee päivittäin useita covereita tästä KAJ`n kappaleesta. Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen juuri nyt, ja vaikka markkinointi on jätetty opinnäytetyöstä pois, tarkoitus on saada mallisuojaus heti vireille, kun protojen malli on valmis.

Suomalaiset matkailun ammattilaiset toivovat KAJ`n, Ruotsin viisuedustajan nostavan tietoisuutta saunasta maailmalle. Visit Finlandin johtaja Kristiina Hietasaari pelkää Huomenta Suomi-ohjelmassa, että Ruotsi ei veisi meiltä saunaa. Suomen Saunaseuran puheenjohtaja Hannu Saintula kiittelee KAJ`ta saunakulttuurin edistämisestä; ”Tyylikästä ja positiivista menoa, ainoa pelko on, että sauna muuttuu bastuksi maailmalla.” Sauna on tunnetuimpia suomalaisia sanoja, ja se on hyvin vahva brändi, jota pitää brändätä lisää. Hietasaari kertoo saunan suosion olevan suurta nyt Japanissa, Keski-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Sauna on matkailullinen houkutin, ja KAJ`n voitto osui sopivaan kohtaan. Saunasta halutaan kokonaisvaltaista tuotetta, johon sisältyy henkinen ja fyysinen hyvinvointi ja myös sosiaalinen puoli. Hietasaari uskoo, että saunan vieminen maailmalle hausalla tavalla kuten KAJ, on hyvä asia ja lisää kiinnostusta saunaa kohtaan. Hän toivoo, että Euroviisuhulinassa eri maiden suurlähetystöt toisivat esille, että kappaleessa puhutaan saunasta, joka tulee Suomesta. Visit Finland lupaa tehdä kaiken mahdollinen sen puolesta, lupaa Hietasaari. (Hyttinen 2025.)

Saunamatkailu on kasvava trendi. Suomalainen sauna ja saunakulttuuri on kansainvälisesti kiinnostava vetonaula. Saunakokemuksia odotetaan ja saunapalveluja kehitetään jatkuvasti. Asiakkaat etsivät ainutlaatuisia ja monipuolisia elämyksiä. Saunamatkailija etsivät aitoa suomalaista saunaelämystä, kuten mökki-saunoja, rantasaunoja ja savusaunoja. On tärkeää korostaa myös saunomisen olevan Unescon aineeton kulttuuriperintö. Saunan kulttuurinen merkitys ja tarinat tekevät sanomisesti houkuttelevan ja ne voivat houkutella kävijöitä kauem-paakin. Erilaiset perinteet voivat tuotteistettuna ja opastettuna nostaa saunomiskokemuksen uudelle tasolle. Perinnesaunottajan ja erilaisia saunahoitoja, kuten vihtomista saunapesuja ja turvesaunottamisia, voi liittää saunomiseen ja ne tuovat siihen uutta arvoa ja elämyksellisyyttä. Erikoissaunat houkuttelevat kansainvälisesti ihmisiä; ne tarjoavat saunakokemuksen lisäksi jotain kiinnostavuutta lisää. Uniikit kokemukset ovat mieleenpainuvimpia, ja saunamatkailijat arvostavat monipuolisempia kokemuksia. (Saunafromfinland.fi i.a.)

Paikallisten kanssa saunominen sekä yhteisöllisyys on myös trendi saunomisessa. Saunomisen yhteisöllisyys muotoutuu vuorovaikutuksessa muiden saunoessa ympärillä. Sauna from Finlandin mukaan se tarjoaa asiakkaille syvempiä ja henkilökohtaisempia elämyksiä, kun voi jakaa saunomisen rauhaa ja iloa muiden kanssa. (Saunafromfinland.fi i.a.)

Vuonna 2024 sauna on noussut ilmiöksi Amerikan molemmilla mantereilla ja saunologian kyselijöitä on tullut kaukaa. Lassi Liikkanen auttoi useita yksityisiä saunan rakentajia Amerikassa, ja tilanne näyttää kiinnostavan myös vuonna 2025. Suunnittelukirjan *The Secrets of Finnish Sauna Design* -julkaisu ja myynti Amazonin verkkokaupassa on ollut menestys; sitä on myyty tuhansia kappaleita ja palaute on ollut positiivista. (Liikkanen 2024.)

Business Finlandin vanhemman neuvonantajan Kimmo Koposen mielestä Suomalaisien pitäisi tarjota saunabuffet maailmalle. Yhdysvaltalaiset ovat kiinnostuneet suomalaisesta saunasta ja talviuinnista. Saunoja rakennetaan vauhdilla Yhdysvaltoihin. Googlen Suomeen liittyvä hakusana Visit Finlandin mukaan on *sauna*. Koposen mielestä nyt kannattaisi markkinoida saunaa maailmalle, mutta saunan tuotteistamisesta ja viennistä on vielä puutetta. Saunaa voisi kaupallistaa ja kansainvälistää vielä enemmän, sanoo Kimmo Koponen *Viiden jälkeen* -ohjelmassa. Ruotsalaiset ja baltit voivat viedä saunan ulkomaille ennen meitä ja myös Saksa saattaa napata saunan. Saunan kysyntä on suurta myös Koreassa ja Japanissa. Suurinta saunan suosio on Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Yhdysvaltalaisia somevaikuttajia on vierailut Suomessa selvittämässä, millainen on alkuperäinen saunakokemus. Villa Furuvikin saunayrittäjä Lea Lindberg kertoo; Saunominen on Yhdysvalloissa todella trendikästä juuri nyt ja saunoja perustetaan paljon. Terveystyödyt kiinnostavat, ja ulkomaiset asiakkaat etsivät kokonaisratkaisuja eivätkä yksittäisiä elementtejä. He haluavat tietää, mikä on hyvän löylyn salaisuus. Yhteistyö voisi toimia Pohjoismaissa, jossa olisi ideana norjalaiset rahat, tanskalainen design, ruotsalainen markkinointi taito ja suomalainen rakentamisosaaminen. (Ahjopalo 2025.)

Saunomisen maailmanmestari Timo Kaukonen eli tuttavallisesti sauna-Timo kertoo Iltalehden haastattelussa olevansa mielissään KAJ:n voitosta. KAJ-yhtye voitti viisukarsintojen eli Melodyfestivalenin finaalin Ruotsissa. Timo sanoo saunomisen ylistämisen olevan positiivinen asia, on hienoa, kun saunomisesta ollaan kiinnostuneita. Sauna-Timo voisi soittaa myös omassa saunassaan: *Bara bada bastu*. Sauna-Timo työskentelee saunaterapeuttina ja kuppajana. (Saari-
nen 2025.)

3.5 Vertailuanalyysi

Vertailuanalyysissä keskityn erityisesti saunatuotteisiin ja laserleikattuihin esineisiin. Tarkoituksena on selvittää, onko minisaunoja myynnissä sekä tutkia suomalaisten design tuotteiden hinnoittelua eri myymälöissä.

Vertailuanalyysillä pyrin selvittämään, mitä ja minkä hintaisia suomalaisia tuotteita on myynnissä, erityisesti laserleikatuissa tuotteissa. Tavoitteena on ymmärtää, miten suomalaisesta saunasta voisi luoda ihmisille mukavan muiston ja kertoa, miksi sauna on niin tärkeä suurelle osalle suomalaisia. Haluan välittää kuvan suomalaisesta saunasta, joka on merkityksellinen ja tarjoaa potentiaalia markkinoilla.

Taitoshopissa on mielenkiintoisia suomalaisien muotoilijoiden tuotteita, kuvissa 6—9 on muutamia kiinnostavia kuvia ja hintavertailua. Kävin myös muissa liikkeissä. Niissä oli lähinnä laserleikkaamalla tehtyjä korvakoruja, jotka eivät sovi tähän vertailuun mukaan. Miiko Designin tuotteita oli useissa liikkeissä (kuva 6 ja 7). Ne ovat mielestäni ihastuttavia, siksi tässä niistä enemmän.

Kuva 6. Taito Shopin kaupasta, Miiko Designin pöydästä. Varsin ihania nämä puiset pannunaluset (15 €) ja lasinaluset (4kpl 23 €) suomalaisilla eläimillä. (Intonen 2025.)

Magneetti Kettu
8,50 €

Magneetti Lintu
8,50 €

Magneetti Jänis
8,50 €

Kuva 7. Miiko designin tuotteita oli Taitoshopissa. Puiset esineet ovat kotimaista koivuvaneria, ja ne on valmistettu laserleikkaamalla tai kaivertamalla sekä printtaamalla. Magneetit 8,50 €. (Miiko design i.a.)

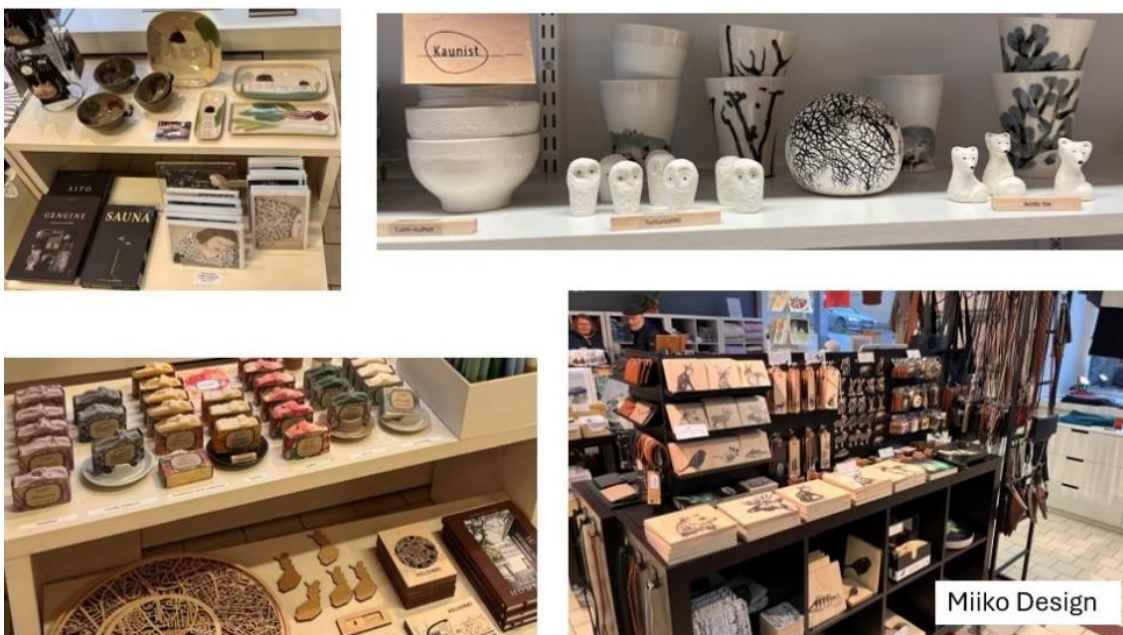

Kuva 8. Verso designin hauskat ja värikkään huovasta valmistetut koristeet ovat vesileikattu. Hintoja: Lasinaluset 14 €, pienet pannunaluset tai seinäkoristeet ovat 15.90 ja keskikokoinen 23,90 € sekä isompi koriste (keskellä ja alhaalla) 41.90 €. (Intonen 2025.)

Verso design ja Pooki designin tuotteet olivat hyvin kauniisti muotoillut (kuva 8 ja 9). Muotoilua kauneimmillaan, taiteen ja muotoilun yhdistämistä kauniiksi käyttö tuotteeksi.

Kuva 9. Taitoshopin verkkokauppa, laserleikatut/kaiverretut pannunaluset: Kolme ahventa (29 €), sekä Oulun kartta (29 €), Pooki Design. (Taitoshop 2025.)

Kuva 10. Taitoshop sekä U26 esittelivät suuren valikoiman suomalaista käsityötaitoa ja kaunista suomalaista muotoilua. Asiakkaista 90 % on kansainvälisiä matkailijoita. (Intonen 2025.)

Taitoshopissa oli suuri määrä mielenkiintoisia ja hyvin erilaisia design-tuotteita, tässä kollaasissa (kuva 10) on vain pieni osa niistä.

Hinnoittelua vertaillessani huomasin, että mikään vertailukohteistani ei ole täysin samankaltainen tuotteeni kanssa. Kuitenkin kaikissa vertailukohteissa oli

kohtuulliset hinnat, jotka olisin itsekkin valmis maksamaan. Tämä herättää kysymyksen, mikä olisi kohtuullinen hinta omille tuotteilleni?

Pakkaussuunnittelun lähtökohtana on kirjekuorimainen pakkaus. Lovin pakkaus (kuva 11) oli yksinkertainen ja tarkoitukseeni sopiva. Lisäksi tuote on koottava, ja pakkauksen ulkonäkö kertoo heti, mitä tuote sisältää. Pakkaus on informatiivinen ja selkeä.

Kuva 11: Lovi, koottava lintu, hinta 15.90 €. Kirjekuoren viivat toisella puolella, eli sama idea kuin minulla: tuotteen voi lähettää suoraan vastaanottajalle. (Intonen 2025.)

Hinta **17,00 €**

Laudesetti nukkekodin saunaan. reunat ovat laserleikuusta tummat mutta ne saa hiomapaperilla vaaleiksi.

Setti sisältää:

2x pitkä laude, leveydet:

1:12 148mm

1:16 104mm

1x jakkaran osat

1x kaidesetti

+ Peltelautoja ja päätyihin kiinnitykseen tukilaudat.

Koska lauteet ovat pitkät komponentit, niitä voi sahata/ katkaista jirisaaksilla omaan saunaan sopiviksi.

Valitse koko

1:12

1:16

Kuva 12. Saunan lauteet nukkekotiin (Malmström 2025).

gepetto.fi

Kuva 13 ja 14. Ylempi kuva on kuvakaapattu Instagramista, ilmeisesti tulossa myyntiin pian ja alempi Tonttusauna 12 €, Gepetton verkkokaupasta kuvakaappaus. Gepetto -yrityksessä tuotteiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat taitelijat Anu Pellinen sekä puuseppä Jari Hämmäläinen (Pellinen 2025).

Koska projektini on kestänyt, on markkinoille tullut kilpailevia tuotteita. Onneksi ne ovat isompaa kokoa ja vain laudesetti, (kuva 12) joka on erilainen kuin itse suunnittelemani. Gepetolta on tullut kaksi saunaa markkinoille (kuva 13, 14).

Tonttusauna, joka on ollut myynnissä tulitikkurasian kokoisena jo vuosia, maksaa 12 €. Suurempi sauna on kuitenkin tullut uutena tänä keväänä, luultavasti saunainnostuksen myötä, (erityisesti KAJ'n kappaleen *Bara bada bastu* ansiosta) ja se on nähtävissä vasta Instagramissa.

3.6 Elina Heleniuksen haastattelu

Tässä opinnäytetyössäni haastattelin tekstiilitaiteilija ja -suunnittelija Elina Heleniusta, joka on tunnettu suomalaisessa ja kansainvälisessä design-maailmassa.

Haastattelun tarkoituksena on saada syvällisempi ymmärrys Heleniuksen urasta, hänen näkemyksistään suomalaisesta ja kansainvälisestä suunnittelusta sekä siitä, miten suomalainen kulttuuri vaikuttaa hänen työhönsä. Tämä haastattelu tarjoaa arvokasta tietoa opinnäytetyöni teemoihin liittyen ja auttaa ymmärtämään, miten suomalainen design voi menestyä kansainvälisillä markkinoilla. Sähköpostihaastattelu (Helenius, 2025) löytyy kokonaisuudessaan liitteistä (Liite 1).

Elina Helenius opiskeli tekstiilitaidetta Taideteollisessa korkeakoulussa (nyk. Aalto-yliopisto) ja valmistui tekstiilitaiteilijaksi. Hän aloitti uransa Marimekossa painokangassuunnittelijana ja myöhemmin suunnitteli kuoseja useille toimeksiantajille Euroopassa. 2000-luvun alussa hänen työskentelynsä painopiste siirtyi kudottuihin tekstiileihin, ja tällä hetkellä hän toimii Lapuan Kankureiden pääsuunnittelijana. (Helenius, 2025).

Helenius asui 1990-luvulla Belgiassa ja toimi freelancerina Keski-Euroopan markkinoilla. Hänen asiakaskuntansa laajeni myös Aasiaan, ja tällä hetkellä hänellä on kuosiprojekti Japaniin. Suomalainen kulttuuri, sen yksinkertaisuus ja vaatimattomuus, heijastuvat hänen esteettiseen ajatteluunsa ja muotomaailmaansa. Suomalainen ahkeruus ja tunnollisuus tekevät suomalaisista arvostetuja työntekijöitä kansainvälisillä markkinoilla. (Helenius, 2025).

Helenius näkee luovan työnsä edustavan pohjoista yksinkertaisuutta ja keskittyä asiakkaan brändiin maantieteellisen sijainnin sijaan. Suunnittelijan rooli on sama riippumatta toimeksiannon alkuperämaasta. Kansainvälisillä markkinoilla erottuakseen suunnittelun on oltava omaperäistä ja laadukasta. Vain kestävästi suunnitellut ja tuotetut design-tuotteet voivat pärjätä kovassa kilpailussa. (Helenius, 2025).

Haastattelu tekstiilitaiteilija ja -suunnittelija Elina Heleniuksen kanssa tarjosi arvokasta tietoa ja uusia näkökulmia tutkimukseeni. Opin paljon hänen urastaan ja taustastaan, erityisesti siitä, miten hän aloitti uransa kuosisuunnittelijana ja siirtyi myöhemmin kudottuihin tekstiileihin. Kun omaa laajan koulutus pohjan eri materiaaleihin, voi mielenkiinnon mukaan laajentaa suunnittelualuettaan, vaikka kuten Helenius, kudottuihin tekstiileihin. Kansainväliset projektit, kuten hänen kuosiprojektinsa Japaniin kertovat, miten suomalainen design voi menestyä maailmalla.

Suomalaisen kulttuurin vaikutus Heleniuksen työhön on ollut merkittävä. Hänen esteettinen ajattelunsa ja muotomaailmansa heijastavat suomalaisen kulttuurin yksinkertaisuutta ja vaatimattomuutta. Opin myös, että suomalainen ahkeruus ja tunnollisuus ovat arvostettuja piirteitä kansainvälisillä markkinoilla. Helenius keskittyy asiakkaan brändiin maantieteellisen sijainnin sijaan, mikä osoittaa, että suunnittelijan rooli ei eroa riippumatta toimeksiannon alkuperämaasta. Kulttuuriset tekijät kansainvälisessä suunnittelussa korostavat omaperäisyyden ja laadun merkitystä, ja vain kestävästi suunnitellut ja tuotetut design-tuotteet voivat pärjätä kovassa kilpailussa.

Nämä opit vaikuttavat tutkimukseeni ja auttavat minua ymmärtämään, miten suomalainen design voi menestyä kansainvälisillä markkinoilla. Aion hyödyntää näitä näkökulmia jatkossa projektissani ja ajatella isommin, ei vain suomen sisäisiä markkinoita vaan, mikä voisi kiinnostaa myös laajemmin kansainvälisesti. Oman persoonallisen käden jäljen kehittäminen on tärkeää, jotta voi jatkuvasti mennä eteenpäin ja esteettinen ajatusmaailma ja muotomaailma voisi kehittyä

omaan suuntaansa. Muotoilijana ei ole koskaan valmis vaan aina voi oivaltaa ja oppia uusia asioita.

3.7 Yhteenveto taustatutkimuksesta

Sauna on keskeinen osa suomalaista kulttuuria yhdistäen menneen ja nykyisen ajan sekä luonnon elementit. Se on rituaalinen ja kokonaisvaltainen elämys, joka on tärkeä osa suomalaista identiteettiä ja kulttuurihistoriaa. Saunan suosio on kasvanut sen terveyshyötyjen, kulttuurisen merkityksen ja modernin muotoilun ansiosta. Saunamatkailu on kasvava trendi, ja suomalainen sauna on kansainvälisesti kiinnostava vetonaula. Erikoissaunat ja perinnesaunottajat tuovat saunomiseen uutta arvoa ja elämyksellisyyttä. Suomessa saunakulttuuri elää ja kehittyy, ja saunominen on nimetty Suomen ensimmäiseksi ehdokkaaksi Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon.

Elina Helenius on tunnettu tekstiilitaiteilija ja -suunnittelija, joka on työskennellyt muun muassa Marimekossa sekä useiden eurooppalaisten ja aasialaisten toimeksiantajien kanssa. Tällä hetkellä hän toimii Lapuan Kankureiden pääsuunnittelijana. Haastattelussa Helenius kertoi urastaan, näkemyksistään suomalaisesta ja kansainvälisestä suunnittelusta sekä siitä, miten suomalainen kulttuuri vaikuttaa hänen työhönsä. Suomalainen kulttuuri, sen yksinkertaisuus ja vaatimattomuus, heijastuvat hänen esteettiseen ajatteluunsa ja muotomaailmaansa. Kansainvälisillä markkinoilla erottuakseen suunnittelun on oltava omaperäistä, laadukasta sekä kestävästi suunniteltua.

Vertailuanalyysiä tehdessäni design-myymlöiden suomalaisten suunnittelijoiden tuotteista ja hinnoittelua tarkkaillessani huomasin, että mikään vertailukohdeistani ei ole täysin samankaltainen tuotteeni kanssa, mutta viimeisen kuukauden aikana on tullut kaksi saunatuotetta miniatyyripuolelle. Nukkekotit Väinölä ja Gepetto tekevät laserleikattuja tuotteita nukkekotiin. Oli mielenkiintoista tutkia design-myymlöissä, mitä kaikkea on tehty laserleikkaamalla, ja yllätyin, ettei laserleikkausta ole vielä hyödynnetty niin laajasti kuin olin uskonut.

4 Suunnitteluprosessi

4.1 Projektin lähtökohdat

Elina Heleniuksen Kansainvälinen projekti -kurssi, SAUNA FINLAND, inspiroi minua aloittamaan suunnittelun, vaikka en aluksi arvannut tekeväni opinnäytetyötäni samasta aiheesta. Kurssi oli minulle niin merkityksellinen, että halusin saattaa sen loppuun ja jatkaa aihetta, joka edelleen kiehtoi ja inspiroi minua.

Suunnitteluprosessini alkoi jo vuotta aiemmin tällä kansainvälisellä kurssilla. Tehtävänanto oli hyvin vapaa, ja kurssilla syntyi monia saunatuotteita ja prototyyppjä. Helsinki Design-viikolla oli myös näyttely, josta löytyy kuvia Instagramista. Kurssi oli erittäin antoisa ja mukaansatempaava kaikille luokkalaisteni. Kuvia luokkalaisteni projekteista: [Sauna Finland Experience](#) ja [Helsinki Design week](#) -tapahtuma sivulla.

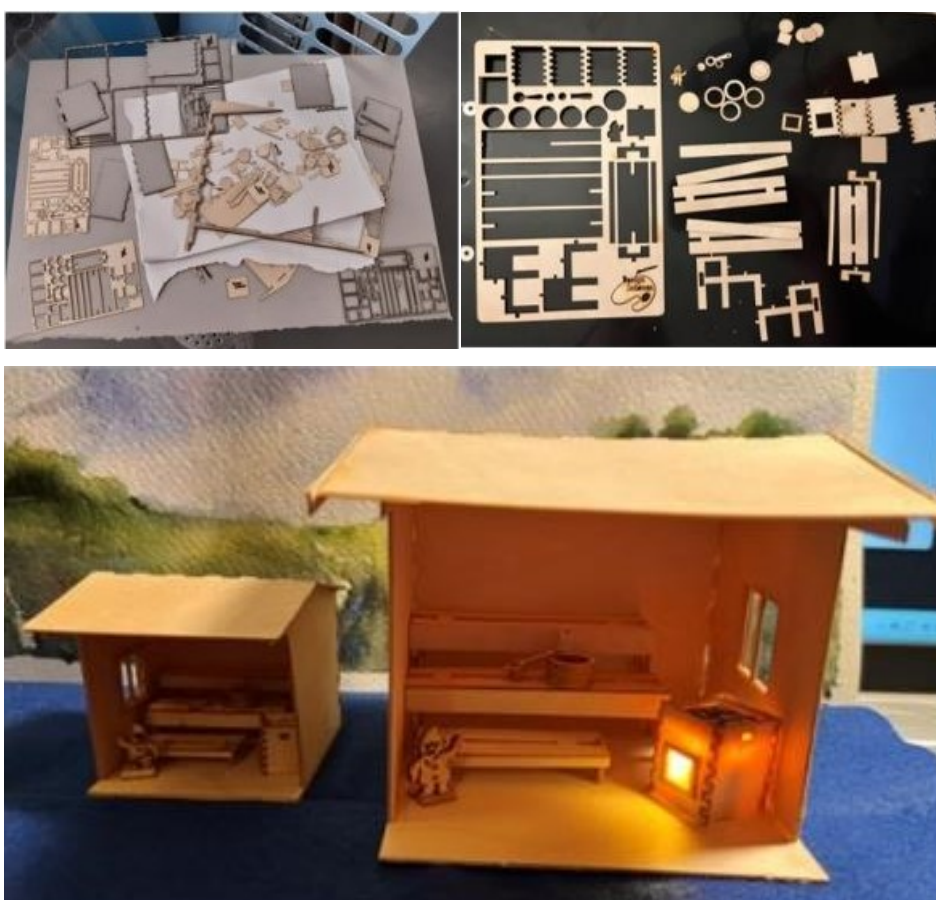

Kuva 15. Ensimmäinen saunaprototyyppi, josta tuli valokuvallinen Löyly & Lumi-esite. Esite tulisi samaan pakettiin koottavan Löylykuiske-saunan kanssa. (Intonen 2024.)

Kurssi alkoi minulla miniatyyrisaunan rakentamisesta (kuva 15). Minua kiehtoi ajatus nukeista, jotka saunovat. Halusin tehdä vanhanaikaisen saunan harmailla seinälaudoilla, paanukatolla ja savusaunan ajatuksella. Ensimmäisen miniatyyrisaunan rakensin 1,7 cm x 27 cm kokoisista maalinsekoitustikuista ja pahvilaatikosta (korkeus noin 25 cm). Tästä tein valokuvallisen esitteen suomalaisesta talvisaunomisesta.

4.2 Prototyyppien testailua

Aloitin prototyypin muokkaamisen jo vuonna 2024. Prototyyppien ensimmäisissä versioissa oli paljon vikoja ja olen korjannut mallia useaan otteeseen. Yllättävän monta kertaa olen joutunut tekemään korjauksia, sillä aina on ollut jokin pieni virhe. Suurin ongelma kuitenkin oli, että pienet osat tippuivat laserleikkurin uumeniin saavuttamattomiin.

Kuva 16. Ensimmäisistä protoista kohti valmiimpaa tuotetta (Intonen 2024).

Kehitin kaavan niin, että osat pysyvät alustassa kiinni (kuva 16), eivätkä putoa koneen syövereihin, ja pysyvät paikoillaan. Koska tämä on myyntiin tuleva tuote, osien on pysyttävä alustassaan, jotta jokainen osa on tallessa ja tuote on koottavissa. Kuvassa 16 näkyvät ensimmäiset laserleikkausprototyypit. Lisäsin myös saunatontun saunan kaavoihin.

Tuote on suunniteltu ensisijaisesti aikuisille matkamuistoksi ja koristeeksi. Lei-keissä se on helposti rikkoutuva, sillä 1 mm vanerista tehty ei ole kovin kestävä. Olen testannut tuotetta myös pahvista, mutta se ei tuonut samaa tunnelmaa kuin koivuvaneri. Vaikka koivuvaneri on kalliimpaa, se sopii tähän tarkoitukseen parhaiten.

Nimeämisessä on ollut haasteita, mutta saunakonsepti on kokonsa vuoksi nimeltään "Taskusauna" (englanniksi "Pocket Sauna"). Nimi kuvaa hyvin saunan kompaktia kokoa ja sen mukaan otettavuutta. Saunan nimeksi valitsin "Löylykuiske", ja esite sai nimen "Steam & Snow / Löyly & Lumi". Kehitin myös tarinan konseptille, koska se erottaa saunan muista minikokoisista saunoista, joita saat-taa tulla lisääkin tässä saunainnostuksessa.

4.3 Testikokoajien havainnointi ja ohjeiden muokkaus

Testasin 10 senttimetrin korkuista saunaa kahden testikokoajan avulla: 8-vuotiaan ja 14-vuotiaan tytön. Havainnoin heidän kokoamistaan saadakseni konkreettista näyttöä siitä, miten kokoaminen sujuu ohjeiden avulla. 14-vuotias koki saunan ilman apua, mutta lauteiden kokoamisessa oli hankaluuksia, joten autoin häntä (kuva 17). Tämä osoitti, että ohjeita piti muuttaa siltä osin selkeämiksi kuvien avulla.

Haastavuudesta kertoo se, että kokoamiseen kului 1,5 tuntia, vaikka molemmat ovat ahkeria askartelijoita. Toinen lapsista totesi, että "Mummolla olisi kyllä mennyt hermo", mikä kertoo siitä, ettei tämä sovi kaikille kokoamistehtäväksi. Ystäväni sanoi myös, ettei suostu koehenkilöksi, koska ei jaksaa näpertämistä.

Näin ollen myynnissä voisi olla myös valmiiksi koottuja pienempiä saunoja, mikä tuo ongelman: ketkä ne kokoisivat myyntiin?

Kuva 17. Löylykuiske-saunan testikokoajat työn touhussa (Intonen 2025).

Testauksen jälkeen olen muokannut ohjeita. Aluksi ohjeet olivat suomeksi ja englanniksi samalla sivulla kuvien kanssa. Nyt olen siirtänyt suomenkieliset ohjeet toiselle A4-puolelle ja englanninkieliset ohjeet toiselle puolelle. Näin on myös kuville enemmän tilaa. Halusin myös lisätä englanninkieliselle puolelle saunasanaa.

Kokoamisessa on selvinnyt, että suunnittelussa oli myös pieni mittausvirhe, jonka korjasin kokoamisen helpottamiseksi. Muutin kokeeksi myös katon muotoa, jotta sisälle näkyisi paremmin. Tämä muutos toimii ja tuo sisustuksellisemman otteen saunaan.

Mikäli onnistuneita laserleikattuja saunoja olisi ollut käytettävissä useampia, olisin halunnut testauttaa tuotetta varsinaisella kohderyhmällä – aikuisella, joka kokoaisi saunan pelkästään englanninkielisten ohjeiden perusteella. Tämä vaihe jää kuitenkin toteutettavaksi myöhemmässä vaiheessa.

4.4 Löylykuiske-saunan haasteet

Tein kokeeksi puolta pienemmän version yhdeksän senttimetrin korkuisesta saunasta. Pienemmän saunan kokoaminen vaatii enemmän sorminäppäryyttä, joten päätin tarjota saunaa kahdessa eri koossa. Lisäksi harkitsen valmiiksi koottujen saunojen myyntiä, jotta myös vähemmän kärsivälliset asiakkaat voivat hankkia saunan.

Vaikka pienempi sauna on sympaattinen, se on vaatinut lisää työstöä. Suoraan pienentämällä saunan kaavaa, pienemmät osat palavat liikaa. Tämän vuoksi joi-tain rakenteita täytyy suurentaa ja kaavan osia muokata, jotta pienemmät osat eivät kärähdä.

Testasin taskusaunan pienimmästä versiosta 2 mm:n vanerilla laserleikkausta. Sauna toimii, mutta kalusteet eivät toimi, sillä ne ovat liian pieniä ja näyttävät kömpelöiltä. Testasin eri kattovaihtoehtoja ja totesin, että paanukatto ja kattoik-kuna tuovat kauniin valon saunaan. Muutin myös katon muotoa (kuva 18), jotta sisälle näkisi paremmin.

Kuva 18. Löylykuiske-sauna on leikattu 2 mm:n vanerista. (Intonen 2025.)

Kuva 19. Tekstin testaus laserleikkurilla kaivertamalla Löylykuiske-saunan pohjaan, protossa on vielä vanha "työnimi" (Intonen 2025).

Olen pohtinut, missä logon olisi hyvä sijaita. Logo on aiemmin ollut kappaleiden reunassa, mutta se menee roskikseen, kun sauna on koottu. Päätin testata, jos teksti olisi saunan pohjassa, jolloin jää muistiin, kuka on tehnyt saunan. Lisäksi "Made in Finland" tulee ehdottomasti näkyä siellä (kuva 19).

4.5 Laserleikkaus

Löylykuiske-saunaan on käytetty sertifioitua, laserleikattavaa suomalaista koivuviiluvaneria. Viiluvanerin liimauksessa käytetty liima voi olla myrkyllistä, mikä rajoittaa tuotteen käyttöä. Taskusauna ei siis sovellu lapsille leikkikaluksi, vaan se on tarkoitettu koristekäyttöön. Liimauksen vuoksi tuote ei myöskään sovellu polttojätteeksi, ainakaan grilliin tai saunanpesään. Olen pohtinut myös vaihtoehtoisia materiaaleja. Etsittyäni eri materiaaleja löysin myrkyttömän viiluvanerin, josta

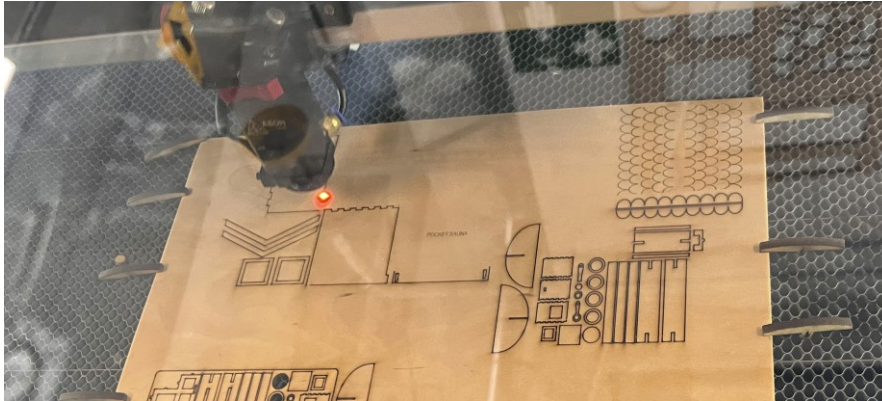
voisi valmistaa myös tarjoiluun sopivia esineitä. Elintarvike käyttöön soveltuvat koivuviiluvanerit KoskiPly Bird-ohutviiluvanerit täyttävät EN 71-3 standardin vaatimukset, joten sitä voi käyttää lelujen palapelien ja muiden tuotteiden valmistamiseen (Koskisen i.a.).

Laserleikkuri lukee vektoritiedostoa ja polttaa laserilla viivan suunnitellun tiedoston mukaan (kuva 20). Viivan paksuus määritellään, ja laserleikkurin nopeus ja poltto säädetään materiaalin ja paksuuden mukaan, jotta kappale irtoaa alustaltaan. Laserleikkurilla voidaan myös kaivertaa, jolloin kone polttaa pintakerroksen pois ja saa halutun kuvan tai tekstin pintaan ruskealla polttosävyllä. Laserleikkauksen onnistuminen vaatii tarkkoja säätöjä, jotta reunat eivät nokeennu lii-kaa ja kappaleet irtoavat alustaltaan oikein. Optimaalista olisi, jos kaikki säädöt olisi testattu ja ohjeistettu materiaalin mukaan. Keskustakirjasto Oodissa, kaupunkiverstaalla, jossa laite on kaikkien käytettävissä, on hyvät ja selkeät ohjeet eri materiaaleille (liite 4). Koivuvaneri on kallista, mutta siitä saadaan siisti ja kaunis lopputulos. Viiluvanerin molemmat puolet ovat siistit, vaikka liimakerrokset sisällä voivat olla heikompileatuksia. Koivuvaneria voi maalata, lakata tai vahata.

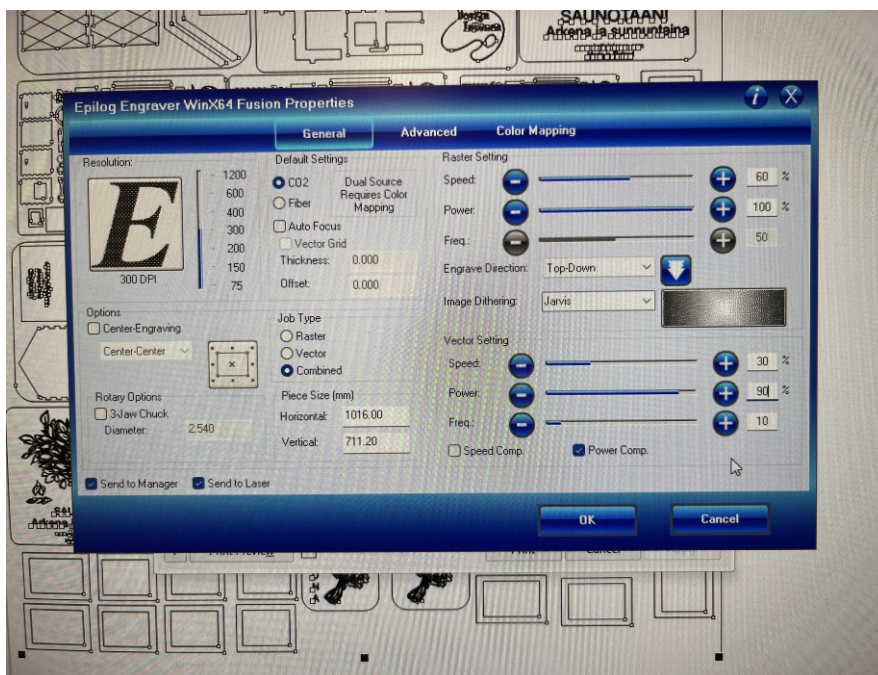
Laserleikkauksen etuja ovat tarkka lopputulos ja hienojen ääriviivojen onnistuminen. Tuotteen reunoihin ei tule halkeamia eikä lovia, joita voi syntyä perinteisillä puuntyöstön välineillä. Liiallinen poltto voi aiheuttaa nokea, mutta oikeilla säädöillä se on vähäistä. Ohuempaan vaneri materiaaliin riittää 10 watin teho, kun taas 6 mm:n paksuiseen materiaaliin tarvitaan 60 watin teho, mutta käyttönopeus on alhainen. Puun tehokkaaseen laserleikkaukseen suositellaan 100 watin tai suurempaa tehoa. Ilmakompressori tarvitaan, jotta reunat tulevat kauniiksi ja vaaleiksi sekä palamisen katku johdetaan pois. Laserleikkurille soveltuvia materiaaleja ovat vaneri, MDF, viilu, puu, akryyli, polystyreeni, PET, muovi, paroniitti, kumi, pahvi, paperi, kangas, turkis, nahka ja keinonahka. (Virmer i.a.)

Laserleikkurin vaihtoehto on kaiverrin, joka jättää reunan polttamatta, mutta se pölyää, koska se kaivertaa viivat polton sijaan. Koivuviiluvanerin ekologisempia vaihtoehtoja ovat esimerkiksi korkki, bambumateriaali tai biohajoava puulevy.

Biohajoava puulevy tehdään koivusta tai lehtipuusta puristamalla, ja se on tiivis ja tasainen, soveltuen myös laserleikkaustekniikkaan. Bambua ja biohajoavaa puuta käytetään kertakäyttöastioissa.

Kuva 20. Laserleikkaus käynnissä (Intonen 2025).

Kuva 21. Laserleikkaustiedosto ja säätöjä (Intonen 2025).

Koulun laserleikkauskokeilun jälkeen totesin, että protojen teossa erilaiset leikkurin säätöjen testaukset olivat hyödyllisiä, mutta vaativat paljon kokeiluja sekä aikaa, jotta edes yksi proto leikkaantuu oikein. Helsingin Keskustakirjasto Oodin, kaupunkiverstaan laserleikkurilla on kaikki ohjeet valmiiksi tehty kaikille materiaaleille (liite 4), joten se on erittäin helppokäyttöinen, ja tiedostomuoto on

mm. PDF. Kuvassa 21 on vektori tiedosto tietokoneella ja säätöjen valitseminen menossa.

En saanut onnistuneita tulemaan näillä laserleikkaus kerroilla, joten tilasin koeversiot protoista Ajastamolta, ja samalla sain koetilauksen tehtyä. Harmillisesti materiaalien saapuminen viivästyi, sain viimeiset prototyypit opinnäytetyöseminnaariin mennessä. Tässä opin, että projekti ei suju odotetusti, ja ennakointia pitäisi tehdä enemmän. Tämä ei ollut mahdollista, koska korjasin laserleikkauksen jälkeen prototyyppejä, enkä olisi voinut tilata niitä paljon aikaisemmin.

4.6 Haastattelu Jyrki Väyrynen, Ajastamo

Haastattelussa tutkitaan alihankinnan merkitystä ja käytäntöjä yrityksessä.

Haastattelin Jyrki Väyrystä, jolla ovat yritykset Ajastamo ja yhdessä puolisonsa Sari Väyrynen kanssa Neulon by Ajastamo. Haluan tukea pienempiä yrityksiä, ja täältä olen suunnitellut tilaavani laserleikattuja tuotteita alihankintana.

Haastattelun tavoitteena on saada syvällisempi ymmärrys alihankinnan prosesseista ja sen vaikutuksista yrityksen toimintaan. Lisäksi tarkastelen yrityksen tulevaisuuden projekteja ja tavoitteita.

Haastattelussa laserleikkausta tarjoavan yrityksen Ajastamo ja Neulon by Ajastamo toimitusjohtajan Jyrki Väyrysen kanssa selvisi paljon mielenkiintoisia ja tärkeitä asioita. Haastattelu löytyy liitteistä (liite 2).

Laserleikkauksessa käytetyt materiaalit: koivuvaneri, keinonahka, akryyli ja ruostumaton teräs. Laserleikkauksen edut ovat monipuolisuus, materiaalien laaja käytettävyys ja tarkkuus. Rajoitteena on materiaalien tuntemus, sillä kaikki materiaalit eivät sovellu laserleikkaukseen. Suurimmat haasteet ovat yrityksen ja tuotteiden tunnettavuus ja tuotteiden myynti sekä laserleikkurin käytössä asetusten säätäminen eri materiaaleille. Suurimmat mahdollisuudet ovat käsityöharrastajien määrän kasvu, sekä tehokkaampien laitteiden ja ohjelmistojen kehitys. (Väyrynen 2025.)

Yritys pyrkii ekologisuuteen mahdollisuuksien mukaan mm. minimoimaan hävikin käyttämällä materiaalit mahdollisimman tarkasti ja hyödyntämällä esimerkiksi nahkatuotannon jättepaloja. Käytetty koivuvaneri on sertifioitua ja tuotettu naapurikunnassa. (Väyrynen 2025).

Haastattelu tarjosi arvokasta tietoa laserleikkauksen eduista ja haasteista. Opittavaa oli, että laserleikkaus tarjoaa monipuolisuutta ja tarkkuutta, mutta vaatii myös syvällistä materiaalien tuntemusta. Tämä tieto auttaa arvioimaan, miten voi hyödyntää laserleikkausta omassa projektissa ja mitä asioita tulisi ottaa huomioon.

Ajastamon pyrkimys minimoida hävikkiä ja käyttää sertifioituja materiaaleja, inspiroi pohtimaan, miten voisi työssä edistää ympäristöystävällisiä käytäntöjä.

Kaiken kaikkiaan haastattelu oli hyödyllinen, koska se tarjosi konkreettisia esimerkkejä ja käytännön neuvoja, joita voi soveltaa opinnäytetyössä ja tulevaisuudessa töissä. Se auttoi ymmärtämään paremmin alihankinnan merkitystä ja antoi uusia näkökulmia, joita ei olisi saanut pelkästään kirjallisuutta lukemalla.

4.7 Löylykuiske-saunalle pakkaus

Pakkauksia näkyy vähän kaupoissa, monet tuotteet ovat sellaisia, että tuote tulee ilman pakkausta parhaiten oikeuksiinsa. Pakkauksen ulkoasu tulee suunnitella niin, että tuote tulee näkyväksi ja lähetys/ kuljetus onnistuu suoraan pakkauksessaan. Löylykuiske-sauna vaatii pakkauksen, jotta osat pysyvät tallessa. Löylykuiske-saunalle tulisi kirjekuorityylinen pakkaus, kuvassa 22 on litteitä pakkauksia, jonka tyylinen voisi sopia.

Pakkauksia ja hinta vertailua

Koottava pienoismalli. 14,95€
Tässä kiva kurkistustuukku mitä sisältää.
Pidän myös ruskeasta kartongista/aaltopahvista.
Hinnan kanssa en lähde kilpailemaan..
Kiina tuote on halpaa ja osia paljon enemmän luultavasti esim junassa kuin mun saunassa.

Kirjekuoripakkaus,
Vähän tämän tyylistä suunnittelen.

Mall&Mall -tripla
Koottava lintu 15,90€

Kuvat Lahjamaailma, Forum ja Reindeer Souvenirs Shop, Esplanadin puisto (Made in Kiina)

Made on Finland

Kuva 22. Pakkauksia kaupoista (Intonen 2025).

Pakkaukselle hyvin tärkeä tehtävä on tuotteen markkinointi. Pakkausmarkkinointi vaikuttaa suoraan ostopäätökseen, herättää mielenkiintoa, parantaa tuotteen ymmärrettävyyttä ja käyttöä sekä tuo mielikuvan tuotteesta käyttäjälle ja vaikuttaa lopulliseen ostopäätökseen. Pakkauksella herätetään ostajan huomio, siksi sen ulkonäkö on tärkeä. Visuaalinen rooli ostopäätöksessä on suuri, jopa 90 % ostopäätöksistä tehdään pelkän tuotteen etupuolen perusteella. Konkreettiset asiat, joihin ostaja kiinnittää huomiota ovat graafinen suunnittelu, brändiviestintä ja tuoteinformaatio. Pakkauskoko, materiaali, muoto, grafiikka, fontti, väri, grafiikkankuvitus ovat visuaalisia vihjeitä. Pakkauksen kirjaisintyyli ja sen yhteensopiisuus mielikuvan kanssa tuotteesta lisää ostotodennäköisyyttä. Etenkin värillä on suuri rooli, pakkaukselle värillä pitää olla muista kilpailevista tuotteista erottuva väritys. Toisaalta on tärkeää linkittää myös värillä tuote tiettyyn tuotekategoriaan. Esimerkiksi kukaan ei osta keltaista ketsuppipulloa, sen väri on niin vakiintunut. Värien merkitys on kulttuurissa ja pakkausten värivalinnat tuotetyyppisesti sidonnaisia. Esimerkiksi jo ruotsalaisen kaupan maitohyllyllä voi tulla ongelmia löytää oikea maito. Räikeillä väreillä haetaan ostajan huomiota, jotta pakkaus

tulisi ostajan silmiin. Pakkausta on sanottu hiljaiseksi myyntimieheksi. (Lehtinen, 2021, 357–359.)

Kuluttajat arvostavat erilaisien lähtökohtien takia erilaisia pakkauksia. Toista viehättää esteettinen ulkoasu ja toista materiaalin eettisyys ja ympäristönäkökulmat sekä kierrättäminen. Asiakaslähtöinen ajatus pakkauksesta olisi, että kuluttaja saa jo pakkauksesta selville, onko tuote hänelle sopiva vai ei. Pakkauksen värillä voidaan brändiä vahvistaa, lisäksi sillä voi kertoa arvoalinnoista. Maanläheiset värit kertovat ympäristöystävällisestä tuotteesta. (Lehtinen, 2021, 357–359.)

Suunnittelutyöni sisälsi laajaa kuvien etsimistä ja tyylien tarkastelua. Seuraavassa on muutamia luonnoksia, joita tein osa niistä osoittautui toimiviksi, kun taas toiset eivät (kuvat 23–26). Aluksi ajattelin, että maiseman sisällyttäminen olisi miellyttävää, mutta tilan puute teki siitä haastavaa. Tuotetta esitteleville teksteille ja kuville tulisi varata riittävästi tilaa. Tein nämä luonnokset A5-kokoon kirjekuorimaiseen pakkaukseen eli pienempien ”Löylykuiske”-saunamallien mukaan, jotta näkisin, kuinka paljon tilaa tarvitaan pienemmässä koossa.

Kuva 23–24. Luonto aiheita pakkauksen päälle kokeilin piirtäen lyijykynällä ja tusseilla (Intonen 2025).

Kuva 25, 26. Pakkauksessa voisi olla koivua, kertomassa materiaalista mitä on käytetty (Intonen 2025.)

Kuvat 27, 28. Luonnoksia, joita voisin mahdollisesti pakkaukseen käyttää. Vihdan olen myös vektoroinut. (Intonen 2024.)

Pakkauksen ulkoasun suunnittelussa päädyin luonnoksiin, joissa olen pohtinut yksinkertaista, mutta perin suomalaista maisemaa tai kappaletta maisemasta. Suunnittelussa pyrin luonnonmukaisuuteen mahdollisesti vihreillä sävyillä ja koivunrungon kuvioinnilla (kuva 26). Sopiva ulkoasu selviää kokeilemalla eri vaihtoehtoja. Pakkauksen tulisi vahvistaa mielikuvaa, jonka Löylykuiske-saunalla haluan välittää ostajalle.

4.8 Design-kauppojen analyysi ja hinnoittelua

Kiertelin suosittuja design-kauppoja Helsingissä ja tarkastelin, millaisia suomalaisia tuotteita niissä myydään. Näistä kaupoista olen hankkinut tietoa siitä, millaisilla sopimuksilla ja jäsenyyksillä yrittäjä voi saada omia tuotteitaan myyntiin.

Laadin hintavertailun taulukkoon, mutta en löytänyt täysin vertailukelpoista tuotetta, johon voisin verrata omaa tuotettani.

Saunan hinnoittelussa on huomioitava alihankintakulut, kuten laserleikkaus, pakkaus ja painatus, ohjeiden printtaus sekä oma työ. Omakustannusarvion lisäksi on arvioitava kilpailijoiden hinnat, vaikka vastaavaa tuotetta ei olekaan markkinoilla. Lisäksi hinnoittelussa on huomioitava vero (25,5 %) ja jälleennyymyntipaikan veloitus (esim. 40 %).

Mall & Mall

Mall & Mall on uudenlainen myymälä, joka tukee suomalaista muotoilua. Heidän tavoitteensa ei ole rikastua yrittäjän kustannuksella, vaan tehdä sopimuksia, jotka hyödyttävät myös yrittäjää. Myymälä käy yrittäjän kanssa keskusteluja, ja jos jokin tuote käy hyvin kaupaksi, he ottavat sen myyntiin kaikkialle ja auttavat myös omien verkostojensa kautta. Sopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia, ja yksi sopimusmalli on provisio, joka on 40 % myyntihinnasta. Jäsenyyksiä tai muita vaatimuksia ei ole. Mall & Mall esittelee tuotteitaan myös messuilla ja vie ensi vuonna suomalaisia tuotteita Saksaan messuille. Mall & Mall -myymälöitä on tällä hetkellä kauppakeskuksissa Tripla (Helsinki), Lippulaiva (Espoo), Pasaati (Kotka), Veturi (Kouvola) sekä Goodman (Hämeenlinna). Heillä on yli 40 yrittäjän tuotteita, ja myymälä laajenee jatkuvasti. Lippulaivassa sijaitsee uusin liike. (Kiiskinen 2025; Mall & Mall 2025.)

Soma Shop

Somashop toimii Pro Kädentaitajat ry:n alaisuudessa (Yrjönkatu 29). Myymälässä on tarjolla muun muassa minipaikkoja esimerkiksi korteille tai yhdelle tuotteelle, joiden koko on 20 x 40 cm pöytätilaa.

Minimipaikan perusmaksu on 45 € kuukaudessa (alv 0 %) + voimassa oleva arvonlisävero, yhteensä 56,48 € kuukaudessa (25,5 % alv). Lisäksi myydyistä tuotteista peritään 7 % provisio. Jäsenyyden edellytyksenä on liittyminen Kä-

dentaitajat ry:n jäseneksi, mikä maksaa aluksi 15 € ja vuosimaksu on 50 €. Kokonaiskustannus on 121,48 € sekä 7 % myynnistä. Tehdyt työvuorot vähentävät kuukausivuokraa. Minipaikalle mahtuu 1–3 erilaista yhden tuoteryhmän tuotetta. (Helminen 2025).

LOVIT

LOVIT-myyvälän Hämeentie 135, myyntipaikan (pieni paikka) hinta vaihtelee 25 €:sta 39 €:iin kuukaudessa (+ALV), minimilaskutus on 4 kuukautta ja myyntiprovisio on 20 % alvillisesta myyntihinnasta. Hinta riippuu tuotevalikoimasta ja yksiköiden määrästä. Hinta sisältää sekä verkkokaupan että myymälän, ja edellyttää brändin omien kuvien käyttöä verkkokaupassa. Jäsenyyttä osuuskuntaan tai vastaavaan ei vaadita, kunhan yrittäjällä on Y-tunnus tai laskutuspalvelusopimus. (Emilia, LOVIT käsityöpuoti 2025.)

Myyvälöiden kuluista myyjälle tein taulukon (taulukko 1), jossa eritellään viiden helsinkiläisen design-yrityksen kulut. Omasta mielestäni Mall & Mall on yksinkertaisin, sillä 40 % myynnistä sisältyy kaikki: markkinointi, paikkavuokra ja myynti. Tämä lähestymistapa saattaa soveltua paremmin toimijoille, jotka tavoittelevat pienimuotoista tai kohtalaista myyntiä. Oma tavoitteeni on kuitenkin ollut kehittää konsepti, jonka myynti olisi mahdollista toteuttaa suuremmassa mittakaavassa mahdollisimman vaivattomasti. Tavoitteena on minimoida oma osallistumiseni pakkaus- ja tilaustoimintoihin. Tämä kokonaisuus on vielä selvitysvaiheessa.

Taulukko 1. Myyntipaikkojen hintavertailu (Intonen 2025).

	Jälleenmyynti provi-sio	Pöytä /kk	Pakollinen jäsenyys	Muut kulut	Hinta yht.
Mall & Mall	40 %	-	-	-	40 %
Made By (Skyt: n verkkokauppa)	20 %		50 € Skyt + käsityökort-teli jäsenmaksu 55 € +alv 25,5 %	Tilauksen lähetyskulut + lähettäminen	150 € +20 % myydystä + lähetys
Kehräsaarenkauppa / korttelita-pahtumat (vanha, jou-lutori.) (Skyt)	20 %	95 €	50 € Skyt ja käsityökort. jäsenmaksu 55 € +alv 25,5 %	(Jos ottaa myös edelli-sen niin jä-senmaksut ovat vain kerran)	214,02 € +20 % myydystä
Lov!t	20 %	25/ 39 € +alv		Minimi 4kk laskutus (sis. verkko ja myymälä)	31,4 € - 50 € +20 %
Soma Shop	7 %	56,5 € (sis. alv)	Pro kädentai-tajat ry (aluksi 15 €) sekä 50 €	Tehdyt työ-vuorot vä-hentävät kk maksua	121,48 € +7 %

Alihankinta ja muut kulut, jotka olen selvittänyt soittamalla Hartikka Card -painofirmaan, sekä Ajastamon hinnat tuotteen laserleikkaukselle. Tässä en ole hintaa vertaillut muihin yrityksiin, vaan halusin ottaa mukaan pienemmät ja lähellä olevat yritykset.

Yllätyin, että pakkaukselle tulee melkoisesti hintaa, joka pitää lisätä tuotteen hintaan (taulukko 2). Ymmärrän siis, ettei kaikissa tuotteissa ole pakkausta, mikäli se ei ole välttämätön. Esimerkiksi kapea kartonkipakkaus + tarra 50 kpl olisi 200 €. Yhden hinnaksi tulisi siis 4 € + alv = 5 €. Neliskanttinen 9,5 cm x 9,5 cm

rasia, johon saisi valmiina kootun Löylykuiske-saunan, olisi hinta tarralla 3 € kpl + alv = 3,75 €. Edullinen vaihtoehto olisi esitteen printtaus, joka maksaa 50 c + alv = 0,62 €. Näihin lisätään vielä +40 % jälleenmyynti ja tuotteen hinta.

Taulukko 2. Kustannus hinta omille tuotteille

	kappalehinta	50 kpl
Löylykuiske-sauna 10 cm	4 €	200 €
Löylykuiske-sauna 5,5 cm	3 €	150 €
Litteä kartonkipakkaus	4 €	200 €
10x10 cm kartonkipakkaus	3 €	150 €
saunaesite	0,5 €	25 €

Hintakustannuksia tuotteen valmistukseen liittyvät materiaalit, työ, yleiskustannukset ja jälleenmyyntiprovisio. Tässä on vähimmäishinta, jolla voi myydä tuotteen ja silti kattaa kulut.

Hintakustannuksista tein myös laskelmat (taulukko3). Minimihinnat, millä tuotetta voisi myydä ja ostaja vielä ostaisi esimerkiksi juuri näissä liikkeissä. Laskin siihen jälleenmyyntiprovisioon mukaan. Jos joutuisin palkkaamaan esimerkiksi tuotteen kokoajia, pakkaajia tai muuta yllättävää, hinta jäisi aika matalaksi, mitä itse siitä saisin. Näiden laskelmien perusteella yksikköhinnat sisältävät veron (25,5 %) ja jälleenmyyntihinnan (+40 %).

Taulukko 3. Minimi mitä konseptin tuotteista voisi pyytää. Sinisellä on pakkauksen hinnat merkitty.

	Tuotanto- kulut	Oma osuus, tuntihinta/suunnittelu +25,5 % Alv	+ 40 % Jäl- leenmyynti provisio	Jälleenmyynti- hinta
Sauna 1 + pak- kaus	8 €	+ 8 € +4,8 € =20,8 €	+40 % (8,32 €)	29,1 € (pakkaus 4 €)
Sauna 2 +pakkaus	7 €	+ 8 € +4,8 € =18,8 €	+40 % (7,56 €)	26,36 €
Sauna 2 koot- tuna, ei pak.	3 €	+18 €+8,35 € =26,35 €	+40 % (10,1 €)	36,5 €
(sauna 2 koot- tuna+ pak.)	6 €	+18+alv=30,12	+40 % 11,88 €)	42 € (pakkaus 5,5 €)
Esite	0,5 €	1,3 € +1,9 € alv=2,5 €	3 €	5 €

- "Sauna 1", 10 cm Löylynkuiske-sauna, sekä pakkaus 29 €.
- "Sauna 2", 5,5 cm Löylynkuiske-saunan, sekä pakkaus 26,36 €.
- 5,5 cm koottu Löylynkuiske-sauna, sekä nelikanttinen pakkaus 42 €.
- "Löyly & Lumi"-esitteen hinnaksi tulisi erikseen myytynä 5 €, mutta päätinkin lisätä sen Löylynkuiske-saunan pakkaukseen mukaan, joten hintaa en lisää sille. Laskin hinnan kuitenkin, jos sitä myytäisiin myös erikseen.

Hinnat ovat alustavia arvioita, mikäli tuotteesta valmistettaisiin vain kokeileva myyntierä. Uudet laskelmat on tehtävä, mikäli saan sopimuksen suuremman yrityksen kanssa, joka vastaisi kaikista toiminnoista: myynnistä, markkinoinnista, tuotannosta jne. Tällöin minulle ei jäisi kokopäivätyöksi pakkausten kasaaminen sekä myynnin ja markkinoinnin hoitaminen, Löylynkuiske-saunan hintaa myös saisi laskettua reippaasti suuremmilla tuotannoilla.

Tein testitilauksen Löylykuiske-saunojen laserleikkauksesta yritykseltä Ajastamo. Viiden saunan leikkauskustannukset olivat yhteensä 50 euroa (materiaalit 29 € + työ 21 €), ja hintoihin sisältyi arvonlisävero 25,5 %. Näin ollen yksikköhinta jäi korkeammaksi kuin aiemmissa arvioissa, jotka perustuivat suurempien erien tuotantoon.

4.9 Yhteenveto suunnitteluprosessista

Kesällä 2024 aloitin prototyypin muokkaamisen, koska ensimmäisissä versioissa, jotka tein Kansainvälisellä kurssilla keväällä 2024, oli paljon vikoja. Erityisesti pienet osat tippuivat laserleikkurin uumeniin. Kehitin kaavaa niin, että osat pysyvät alustassa kiinni. Testikokoajien avulla sain selvitettyä ohjeiden ongelmakohtia ja muutettua mallia. Muokkasin ohjeita siten, että suomenkieliset ja englanninkieliset ohjeet ovat erillisillä sivuilla, ja ohjeissa on enemmän tilaa kuville. Löylykuiske-saunasta tein myös pienemmän version (5,5 cm), joka vaatii enemmän sorminäppäryyttä. Pienemmän saunan osat palavat helposti laserleikkurissa, joten kaavaa täytyi entisestään muokata.

Aiemmin logo on ollut kappaleiden reunassa, mutta se menee hukkaan, kun sauna on koottu. Tässä tutkimuksessa testasin logon sijoittamista saunan pohjaan, jolloin jää muistiin, kuka on tehnyt saunan. Lisäksi "Made in Finland" tulee ehdottomasti näkyä siellä.

Haastattelussa Ajastamon Jyrki Väyrysen kanssa, tutkin alihankinnan merkitystä ja käytäntöjä yrityksessä. Laserleikkauksen edut ovat monipuolisuus ja tarkkuus, mutta se vaatii syvällistä materiaalien tuntemusta. Yritys pyrkii ekologisuteen ja suunnittelee jatkuvasti uusia tuotteita.

Pakkaussuunnittelussa on tärkeää informatiivisuus ja selkeys, pakkauksen väreillä ja kuvalla voi korostaa luonnonläheisyyttä ja tuoksulla antaa lisää mielikuvaa tuotteesta. Pakkaus on välttämätön, jotta osat ei huku ja tuote olisi lähetettävissä.

Tuotteen jälleenmyynnissä design myymälöissä on monenlaisia käytäntöjä, selkein oli Mall & Mall, jolla 40 % tuotteen hinnasta kattaa kaikki myyntikulut ja markkinoinnin. Jonkunlaisen arvion tuotteen myyntihinnasta sain myös tehtyä, joka helpottaa suunnittelun seuraavaa vaihetta.

Kuvat 29–31. Steam & Snow/Löyly & lumi -esitteen kuvia (Intonen 2024).

5 Taskusauna-konsepti

5.1 Taskusauna-konseptin tarinallistaminen

Valmis taskusaunakonsepti sisältää Löylykuiske -saunan kahdessa koossa.

Steam & Snow/Löyly & lumi -esite (liite 3) on edullinen pieni muisto suomalaisesta saunomisperinteestä, se mahtuu kokonsa vuoksi kirjekuoreen. Sen päätin lisätä samaan pakettiin Löylykuiske-saunan kanssa, jolloin sisältö olisi vaikuttavampi ja tarinallisempi (kuvat 29–31 esitteestä).

Tarinat ovat tärkeä osa markkinointia. Tarinallistaminen tuo uutta ulottuvuutta tuotteeseen. Tuote erottuu muista saunoista tarinansa vuoksi ja myös pakkauksen kuva kertoo visuaalista tarinaa.

Tässä on koko konseptin tarina, Steam & Snow/Löyly & lumi -esitteelle sanoitettu tarina sekä Saunakuiske-saunalle pakkaukseen tuleva tarina:

The Story of the Pocket sauna Concept

The Pocket sauna concept consists of small products that fit in a pocket. The products are designed to take up little space and not heavy in a bag. For travelers, these products are easy to carry and can also be mailed.

The concept considers the recuclina economy, and all products are made in Finland by a Finnish designer. The products use natural materials, such as Finnish certified birch plywood, which brings the natural feeling of sauna by its beautiful appearance. The products can evoke the scent of tar and forest. The paper Steam & Snow sauna brochure is made from Finnish cellulose and printed by a small entrepreneur.

Steam & Snow sauna Brochure

The Steam & Snow sauna brochure tells about the Finnish sauna tradition and winter sauna bathing. It describes how cold and heat relax the mind and body, the transition from ice swimming to sauna and from sauna to ice swimming, and cooling off in front of a sauna. The sauna carries history, and the brochure's sauna has gray plank walls and sooty smoke sauna walls.

The Story of Löylykuiske Sauna

The sauna is deeply rooted in the Finnish heart. In a sauna, the hustle and bustle of everyday life fade away, and time loses its meaning. The sauna evokes memories and emotions. Finnish people would like to carry the sauna and its steam with them, wherever they go. This small Löylykuiske sauna whispers this wish: "Take me with you and remember the healing and relaxing effect of the sauna in everyday life."

Package includes:

- A buildable mini sauna model (finished size: 5.5 cm x 5.5 cm)
- All necessary parts (small-sized, requires dexterity)
- Assembly instructions in English and Finnish
- A fun leaflet about the Finnish winter sauna tradition

You will need:

- Glue
- Scissors or a craft knife

Tarinat suomeksi:

Taskusauna-konseptin tarina

Taskusauna-konsepti koostuu pienistä tuotteista, jotka mahtuvat taskuun. Tuotteet on suunniteltu niin, että ne vievät vähän tilaa eivätkä paina laukussa. Matkustajalle nämä tuotteet ovat helppoja kuljettaa ja ne voidaan myös postittaa.

Konseptissa on huomioitu kiertotalous, ja kaikki tuotteet on valmistettu Suomessa suomalaisen suunnittelijan toimesta. Tuotteissa käytetään luonnonmateriaaleja, kuten suomalaista sertifioitua koivuvaneria, joka tuo saunan luonnonläheisyyden kauniilla ulkonäöllään. Tuotteissa voi aistia tervan ja metsän tuoksun. Paperinen ” Steam & Snow / Löyly & lumi -esite on valmistettu suomalaisesta selluloosasta ja painettu pienyrittäjän toimesta.

Löyly & Lumi-esite kuuluu samaan Löylykuiskeen kanssa, joten sen tarina on kuvissa, tätä tekstiä ei tule siihen mutta halusin sen myös kirjalliseen muotoon.

Löyly & Lumi -esite kertoo suomalaisesta saunomisperinteestä ja talvisaunomisesta. Se kuvaa, kuinka kylmä ja kuuma rentouttavat mieltä ja kehoa, siirtymistä avannosta saunaan ja saunasta avantoon sekä vilvoittelua saunan edessä. Sauna kantaa mukanaan historiaa, ja esitteen saunassa on harmaat lautaseinät sekä nokiset savusaunan seinät.

Löylykuiske-saunan tarina, joka tulee pakkauksen kylkeen:

Sauna on syvään juurtunut suomalaisen sydämeen. Saunassa arjen kiireet haihtuvat ja aika menettää merkityksensä. Sauna herättää muistoja ja tunteita. Suomalainen haluaisi kuljettaa saunan ja löylyn mukanaan, minne tahansa. Tämä pieni Löylykuiske-sauna kuiskaa tämän toivomuksen: ”Ota minut mukaasi ja muista saunan parantava ja rentouttava vaikutus arjessa.”

6 Lopputulos

6.1 Saunan prototyyppi

Saunan prototyyppien mallintamisessa on ollut useita haasteita. Ne kerrat, kun minulla oli mahdollisuus käyttää laserleikkuria, eivät sujuneet suunnitelmien mukaisesti. Tämä malli pienei liikaa (koko on 4 cm korkea), mutta on kuitenkin onnistunein versio tähän mennessä (kuva 32). Tämä on kovin söpö pienessä muodossaan, mutta kokoaminen alkoi olla todella haastavaa pinsetti työskentelyä. Tämän mallin pohjalta saunan ulkomuoto saa viimeisen silauksensa. Tässäkin versiossa on vielä joitakin pieniä virheitä; esimerkiksi katon etulista on liian lyhyt, mutta olen korjannut tämän seuraavaan versioon. Yllättävää tässä prosessissa on ollut, että viimeinen prototyyppi ei ole onnistunut odotetusti, ja se on vaatinut paljon turhauttavia testauksia. Viimeiset prototyypit ehtivät opinnäytetyöseminaariin (kuvan 39).

Kuva 32. Tämä on lopullinen Löylykuiske-saunamalli. Katon paanukuvio tekee siihen viimeistelyn silauksen ja kattoikkuna tuo valoa sisälle. (Intonen 2025).

Olisin halunnut tehdä vielä viimeisen koekokoamisen koehenkilöllä, mutta en saanut saunakittejä onnistumaan niin, että siitä olisi riittänyt viimeisen version testaamiseen. Onnistunein versio tuli liian pieneksi. Sain kuitenkin koottua mallin ja valokuvattua sen studiopäivänäni. Tämä ongelma on haitannut minua, joten tein laserleikkaus tilauksen Löylykuiske-saunat Ajastamolta. Protojen testailu saattaa jatkua. Minulla on vielä tarkoitus Löylykuiske-saunaan muutamaa erilaista muutosta kokeilla opinnäytetyön jälkeen.

6.2 Pakkaus

Pakkauksissa pyrin yksinkertaisuuteen ja luonnonläheisyyteen, ja koska tuote on koivua, koivu sopii hyvin pakkaukseen. Tämä kuvastaa suomalaista yksinkertaista muotoilua, ja halusin tuoda esiin Suomen lipun värejä otsikoissa ja tärkeissä kohdissa. Värillinen pakkausvaihtoehto (kuva 33), joka on noin sentin paksu, ei toiminut, koska tuotteet ovat ohuet. Sen vuoksi tein kirjekuorimaiset, hieman yksinkertaisemmat vaihtoehdot (kuvat 34, 35).

Kuva 33–34. Pakkaus harjoituksia ja ulkonäön testailuja (Intonen 2025).

Muutin myös tekstin kuvan 35 pakkaukseen englanniksi sekä asettelin tekstin vasempaan reunaan. Se selkeyttää pakkauksen ilmettä ja helpottaa lukemista.

Kuva 35. Pakkaus, jossa mukana myös kuva esitteestä (Intonen 2025).

Pidän itse eniten kuvan 35 yksinkertaisesta pakkauksesta, joka kuitenkin kertoo kaiken tarvittavan. Tämä voisi toimia myös suorakaiteen muotoisena etikettinä valmiin pakkauksen päällä, jolloin pakkaus voisi olla valkaisuamaton ja siten ekologisempi. "Steam & Snow/ Löyly & Lumi"-esite tulee mukaan pakkaukseen, jonka kuvan olen laittanut myös kanteen..

6.3 Valmis konsepti

Kuva 36. Taskusauna-konsepti (Intonen 2025.)

Kuva 36 havainnollistaa konseptin kokonaisuuden. Pakkaus on kirjekuorimainen, ja sen toisella puolella on tarinallinen elementti, kun taas toisella puolella on viivasto, johon voi kirjoittaa esimerkiksi henkilökohtaisen tervehdyksen tai matkakertomuksen kortin tapaan. Kirjekuoren sisältöön kuuluu koottavat koivu-vaneriset saunan osat, kokoamisohjeet sekä esite, joka kertoo suomalaisesta saunakulttuurista visuaalisin keinoin.

Konsepti yhdistää lähetettävyyden, askartelun kiehtovuuden ja muistoesineen pitkäikäisyyden. Tavoitteena on, että koottava Löylykuiske-sauna tarjoaa saajalleen pitkäaikaista iloa. Esitteen visuaalinen sisältö täydentää Löylykuiske-sau-

nan tarinaa, eikä se vaadi erillistä sanallista selitystä. Vaikka kirjekuori ohjeineen päättyy todennäköisesti pahvi- tai paperijätteeseen, säilyvät saunan tarina ja muistot fyysisessä muodossa esitteen ja koottavan saunan kautta. Steam & Snow / Löyly ja lumi -esitteen tilaan graafikon taittamaan, jotta taitteet toimivat oikein.

Kuva 37. Taskusauna-konseptin kasatut Löylykuiske-saunat. Löyly & Lumi-esite on taitettava, kuvia on molemmin puolin (Intonen 2025).

Saunoja on saatavilla kahdessa koottavassa koossa (kuva 37–39). Esitettä keikelin myös suuremmassa, 15 cm:n koossa tulostettuna. Parempi koko on kuitenkin pienempänä, 10 cm:n kokoisina sivuina, jolloin se mahtuu hyvin kirjekuoreen. Esite on koottu Adobe InDesign -ohjelmalla ja siirretty Adobe Photoshopiin tulostusta varten. Kuvia olen muokannut, sillä kuvat saunan sisältä tulevat helposti liian pimeäksi. Kuvia on onneksi tullut otettua paljon, tänä vuonna talvikelit eivät suosineet uusinta kuvausta, lunta oli vähän ja harvoin. Koko esite on nähtävissä liite 3.

Kuva 38. Löylykuiske-saunat ja niiden kokoamattomat versiot (Intonen 2025).

Kuva 39. Löylykuiske-saunat (Intonen 2025).

Ajastamolta tilatut Löylykuiske-saunat on vastaanotettu, ja niistä on koottu mallit koossa 5,5 cm ja 10 cm (kuva 39). Kyseessä on viimeisin versio muokatuista malleista, vaikka pieniä korjauksia on yhä tarpeen tehdä.

6.4 Jatkosuunnitelmat

Jatkosuunnitelmiin kuuluu markkinointisuunnitelman laatiminen ja mallisuojausten hakeminen sekä sen selvittäminen, mitkä asiat ovat tässä suojausta tarvitsevia. Mallisuojauksesta menen keskustelemaan Turbiinissa työskentelevän Innovaatioasiantuntija Juha Järvisen kanssa lähiaikoina. Turbiini on Metropolia ammattikorkeakoulussa toimiva yrityshautomo, johon voi osallistua sekä opiskeluaikana, että sen jälkeen.

Tarkoituksena on myös testata Löylykuiske-saunoja värillisenä. Mahdollisesti etsin isomman tuottajan, joka voisi tuottaa kaikki osat sekä hoitaa markkinoinnin. Tämä olisi helpompaa kuin tilata eri valmistajilta tuotteita ja pakkailla niitä itse ja lähetellä eri puolille. Tuoteperhettä on tarkoitus kehittää jatkuvasti lisäämällä uusia tuotteita. Osallistun Turbiinin kurssille ensi syksynä ja saan sieltä yritysneuvontaa ja apua projektin jatkamiseen.

Haluaisin osallistua syksyllä Messukeskuksen Habitare-tapahtumaan esittelemällä projektia ja kertomalla, miten suunnitelmasta tulee valmis tuote. Tämä on suunnitelma-asteella, toteutus ei ole varma.

Teollisen muotoilun tärkein oikeussuoja on mallioikeus, jolla saa suojan tuotteelle, pakkaukselle tai käyttöliittymän yksilölliselle muotoilulle. Yritystoiminnassa pääsääntöisesti käytetty, mutta hakijana tai haltijana voi olla myös yksityishenkilö tai vaikka opinnäytetyöntekijä. Hyödyllisyysmalli on patentin tavoin automaattisesti yksinoikeus käyttää keksintöä. Kuten mallisuojaakin, myös hyödyllisyysmallia hallinnoi Patentti- ja rekisterihallitus. Keksintö voi olla tekninen ratkaisu, jota hyödynnetään teollisesti, keksinnön suojaaminen patentilla tarkoittaisi, että sen pitää olla hyödynnettävissä teollisesti, uusi idea, keksinnöllinen. (Hakala 2022, 119.)

7 Loppuyhteenveto

Sauna-aihe on kiinnostanut minua *Kansainvälinen projekti* -opintojaksosta (2024) lähtien. Kurssilla käsitelimme saunan historiaa, mutta emme syventyneet siihen niin perusteellisesti kuin nyt opinnäytetyötä tehdessäni. Ilman tätä aihevalintaa en todennäköisesti olisi saanut Löylykuiske-saunaani valmiiksi. Opinnäytetyö on ollut erittäin hyödyllinen kokonaisuus, sillä olen saavuttanut kaksi tavoitetta samanaikaisesti: viimeistellyt prototyypin ja suorittanut opinnäytetyön.

Prosessin aikana opin, että prototyyppien kehittämiseen on varattava riittävästi aikaa. Keskusteltuani lehtori ja tekstiilisuunnittelija P. Rantalan kanssa ymmärsin, että tuotteen kehittämiseen voi kulua 1–1,5 vuotta tai jopa enemmän – ja kehitystyö jatkuu edelleen. (Rantanen 2025.)

Tekstin tuottaminen on ollut minulle haastavaa, erityisesti akateemisen muodon ja oikeinkirjoituksen osalta. Onneksi sain luvan hyödyntää tekoälyä tekstin muokkaamisessa, ja muutin sen avulla tekstiä akateemisempaan muotoon, jonka jälkeen viimeistelin sen itse. Sain myös merkittävää apua lehtori M. Säteriltä ja lehtori T. Karhulta oikeinkirjoituksen tarkistuksessa, naapuriltani A. Gebreltä englanninkielisten tekstien korjauksessa sekä ohjauskeskusteluista lehtori T. Pajun kanssa, jotka antoivat suuntaviivoja työn etenemiseen. H. Lemmetty, muotoilija L. Ilvessalo auttoi viimeistelyssä. Iso kiitos! Alussa opinnäytetyön rakenteen hahmottaminen oli vaikeaa, mutta prosessin edetessä kokonaisuus alkoi jäsentyä. Aikataulutus osoittautui tärkeäksi: päätin, etten tee työtä öisin tai viikonloppuisin. Vaikka tästä päätöksestä olen hieman lipsunut, olen pyrkinyt pitämään ainakin yhden vapaapäivän viikossa.

Olen oppinut paljon ja nauttinut tekemisestä. Olen kehittynyt erityisesti vektoritiedostojen laatimisessa ja oppinut virheistäni. Opinnäytetyö on antanut uusia ideoita ja kehittänyt jo olemassa olevia – en ole vielä kyllästynyt sauna-aiheeseen.

Tutkimusongelmaani, eli kuinka suunnitella miniatyyrikokoinen Taskusauna-konsepti kansainvälisille markkinoille, lähestyin tutkimalla markkinoita, vertailemalla design-myymlöiden tuotteita ja hintoja sekä arvioimalla jälleenmyynnistä aiheutuvia kustannuksia. Taskusauna-konseptin suunnittelu on perustunut näihin havaintoihin ja niiden pohjalta tehtyihin ratkaisuihin.

Kohderyhmän, eli kansainvälisten ostajien, tunteminen osoittautui keskeiseksi. Oli tärkeää määritellä, onko tuote tarkoitettu matkamunistoksi, koriste-esineeksi vai hyvinvointituotteeksi. Tämä auttoi minua suunnittelemaan tuotteen ominaisuudet ja markkinointiviestit kohderyhmälle sopiviksi. Erityisen tärkeiksi nousivat saunan koottavuus, ohjeiden selkeys ja tarinallisuus – tuotteen kyky herättää muistoja ja tunteita.

Markkinatutkimuksessa selvitin, millaisia saunatuotteita ja laserleikattuja tuotteita on jo tarjolla. Analysoin kilpailijoiden tuotteita ja hintatasoa, mikä auttoi ymmärtämään asiakkaiden odotuksia ja vaatimuksia.

Suunnittelin miniatyyrisaunan kansainväliset markkinat huomioiden. Valitsin ekologisia ja turvallisia materiaaleja, jotta tuotetta voidaan markkinoida vastuullisena ja turvallisena vaihtoehtona. Testikokoajien avulla varmistin, että tuote on helppo koota. Keräsin palautetta ja tein tarvittavat muutokset, jotta tuote vastaisi asiakkaiden odotuksia ja olisi helppokäyttöinen.

Tulevaisuudessa aion toteuttaa asiakaskyselyn, jonka avulla selvitän, kuinka paljon potentiaaliset asiakkaat olisivat valmiita maksamaan tuotteesta kuultuaan konseptin taustalla olevan tarinan ja nähtyään valmiit tuotteet. Tarvitsen lisäksi markkinointisuunnitelman ja brändäysstrategian, mutta olen rajannut nämä osat alueet tämän opinnäytetyön ulkopuolelle.

Seuraan tuotteen menestystä markkinoilla ja kerään palautetta, jonka avulla voin kehittää tuotetta edelleen ja laajentaa tuoteperhettä uusilla innovaatioilla.

Lähteet

Ahjopalo, Janne 2025. Asiantuntija sanoo saunaviennistä: Emme ole tehneet tarpeeksi. Verkkolehti: Mtv3. Asiantuntijan mukaan suomalaisessa saunaviennissä on paljon tehtävää | MTV Uutiset, (viitattu 14.3.2025).

Emilia 2025. LOV!T käsityöpuoti. Sähköposti.

Hakala, Juha T. 2022. Hyvä, parempi, valmis, Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille. Helsinki: Gaudeamus.

Harju, Carita 2025. Tärkeimmät trendit saunamatkailussa. Verkkosivu. Sauna from Finlandin tärkeimmät trendit saunamatkailussa ja vinkit kehittämiseen - Sauna from Finland (viitattu 12.3.2025).

Helenius, Elina 10.3.2025. Sähköpostihaastattelu.

Helminen, Kati-Riina 2025. Sähköposti.

Hyttinen, Kati 11.3.2025. Laulaako KAJ myös suomalaisen saunan maailmankartalle? Verkkolehti: Mtv3. KAJn toivotaan lisäävän tietoisuutta suomalaisesta saunasta. | MTV Uutiset (viitattu 14.3.2025).

Keskustakirjasto Oodi. Verkkosivu Tilavarauspalvelu (Viitattu 23.2.2024.)

Kiiskinen Pirjo, 2025; Mall & Mall, J. Mannerkivi Oy. Puhelinkeskustelu ja verkkosivu. www.mallmall.fi (viitattu 11.3.2025).

Koskisen i.a. Verkkokauppa. KoskiPLY Birch (flex -liimattu) - Thin plywood webshop (viitattu 26.3.2025).

Laatikainen 2019. Saunan kansa. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Lehtinen, Liisa päätoim. & toim. Koivula, Hanna (osion kirjoittajat Reinilä & Sihvonen & Lehtonen) 2021. Kestävä pakkaus. Forssa: Suomen Pakkausyhdistys ry.

Liikkanen, Lassi 2024. Blogi. <https://Saunologia.fi/saunologia-8v/> (viitattu 26.3.2025).

Rantala, Päivi 2025. Palautekeskustelu konseptista.

Saarinen 9.3.2025. Iltalehti Sauna-Timolta suora mielipide KAJ:n viisubiisistä (viitattu 12.3.2025).

Seesmeri, Laura. 2018. Sauno itsellesi menneisyys. Viitannut Laatikainen 2019. Laatikainen 2019. Saunan kansa. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Tommila, Pekka E, Rakennusalan Kustantajat RAK, 1994. Suomalaisen saunan rakentaminen. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Tyyskä, Juho 1901, viitannut Tommila, Pekka E. 1994. Suomalaisen saunan rakentaminen. Jyväskylä: Rakennusalan Kustantajat RAK.

Tyyskä, Juho 1909, viitannut Vuolle-Apiala, Risto 2011. Savusauna ennen ja nyt (s.229). 2. painos. Porvoo: Bookwell Oy.

Uusitalo, Susanna 2017. Hyvä sauna, Suomalaisen saunaelämyksen jäljillä. Vantaa: Kustannusyhtiö Moreeni.

Virmer 2023. Verkkokauppa. Vanerin leikkaus- ja kaiverruskoneet — Virmer (viitattu 27.3.2025).

Väyrynen, Jyrki 2025. Team-haastattelu 28.2.2025.

Kuvalähteet:

Kansikuva. Intonen Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 1. Intonen, Katja 2025. Kaavio piirros.

Kuva 2. Intonen, Katja 2025. Kaavio piirros.

Kuva 3. Mäntysaari 2025. Valokuvakollaasi.

Kuva 4. Tommila, Pekka E. 1994. Suomalaisen saunan rakentaminen. Jyväskylä: Rakennusalan Kustantajat RAK. Kaavio.

Kuva 5. Intonen, Katja 2024. Oma piirros.

Kuva 6. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 7. Miiko design i.a. Kuvakaappaus www.miikodesign.fi.

Kuva 8. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 9. Taitoshop, i.a. Kuvakaappaus Taitoshop.fi.

Kuva 10. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 11. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 12. Malmström, Maria 2025. Kuvakaappaus www.nukkekotivainola.fi.

Kuva 13, 14. Pellinen, Anu 2025. Kuvakaappaus www.Gepetto.fi @Gepetto Instagram.

Kuva 15. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 16–18. Intonen, Katja 2025. Valokuvakollaasi omat valokuvat.

Kuva 19. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva.

Kuva 20. Intonen, Katja 2025. Oma valokuva. Laserleikkaus käynnissä (Intonen 2025).

Kuva 21. Laserleikkaustiedosto ja säätöjä (Intonen 2025).

Kuva 22. Intonen, Katja 2025. Valokuvakollaasi, omat valokuvat.

Kuva 20–24. Intonen, Katja 2025. Oma piirros, maalaus.

Kuvat 25, 26. Intonen, Katja 2024. Oma piirros.

Kuva 27–28. Intonen, Katja 2025. Oma piirros.

Kuva 29–32. Intonen, Katja 2025. Omat valokuvat.

Kuva 33–35. Intonen, Katja 2025. Oma kuvamuokkaus.

Kuvat 36–39. Intonen, Katja 2025. Omat valokuvat.

Taulukot

Taulukko 1. Myyntipaikkojen hintavertailu (Intonen 2025).

Taulukko 2. Kustannus hinta omille tuotteille

Taulukko 3. Minimi mitä konseptin tuotteista voisi pyytää. Sinisellä on pakkauksen hinnat merkitty.

Liitteet

Liite 1. Sähköposti haastattelu Elina Helenius

1. Voisitko kertoa hieman taustastasi ja siitä, miten päädyit tekstiilitaiteilijaksi ja tekstiilisuunnittelijaksi? Lukion jälkeen opiskelin tekstiiliä Taideteollisesta korkeakoulussa (nyk. Aalto yliopisto) ja valmistuin tekstiilitaiteilijaksi (Master of Arts) viidessä vuodessa. Valmistumisen jälkeen pääsin painokangassuunnittelijaksi Marimekkoon. Marimekon jälkeen suunnittelin kuoseja useille toimeksiantajille Euroopassa.

2000-luvun alussa työskentelyni painopiste siirtyi kudottuihin tekstiileihin ja sillä tiellä jatkan edelleen. Työskentelen yrittäjänä omassa studiossani. Tällä hetkellä olen Lapuan Kankureiden pääsuunnittelija, muut suunnittelutoimeksiannot ovat nykyään aika satunnaisia.

Miten aloit suunnitella kansainvälisille markkinoille?

1990-luvulla asuin muutamia vuosia Belgiassa ja sieltä käsin oli helppoa toimia freelancerina Keski-Euroopan markkinoilla. Ja kun oma työportfolioni laajeni, niin asiakkaita alkoi löytyä myös Aasiasta.

2. Onko sinulla kansainvälisiä projekteja meneillään tai tulossa?

Tällä hetkellä on yksi kuosiprojekti Japaniin.

3. Miten suomalainen kulttuuri ja perinteet vaikuttavat suunnittelutyöhösi? Onko jokin tietty kulttuurinen elementti, jota pyrit tuomaan esiin töissäsi?

Kun on syntynyt, kasvanut ja saanut koulutuksen Suomessa näkyy se luonnollisesti omassa työskentelyssä. Kulttuurimme yksinkertaisuus ja vaatimattomuus heijastuvat esteettiseen ajatteluuni ja vaikuttavat muotomaailmaani. Ahkeruus ja tunnollisuus (sellainen minäkin olen) tekevät suomalaisista hyviä ja luotettavia työntekijöitä, ja tätä arvostetaan kansainvälisillä markkinoilla.

4. Miten kansainvälinen suunnittelu eroaa mielestäsi suomalaiselle kohdeyleisölle tehtävästä suunnittelusta?

Kaiken luovan tekemiseni voi sanoa edustavan pohjoista yksinkertaisuutta.

5. Miten suomalainen muotoilu voi erottua kilpailijoista kansainvälisillä markkinoilla.

Ajattelen ennemminkin asiakkaani brändiä kuin maantieteellistä sijaintia. Suunnittelijan rooli ei eroa olipa kyseessä sitten suomalainen, ranskalainen tai japanilainen toimeksianto.

6. Mitkä ovat tärkeimmät kulttuuriset tekijät, joita tulee ottaa huomioon, kun suunnitellaan tuotteita kansainvälisille markkinoille?

Jotta erottuu maailmanlaajuisilla markkinoilla pitää suunnittelun olla omaperäistä ja laadukasta.

7. Osataanko kansainvälisillä markkinoilla arvostaa kestävästi suunniteltuja ja tuotettuja tuotteita?

Vain kestävästi suunnitellut ja tuotetut design tuotteet voivat pärjätä kovassa maailmanlaajuisessa kilpailussa.

Liite 2. Haastattelu Jyrki Väyrynen

Voisitko kertoa miten Ajastamo Tmi ja Neulon by Ajastamo -yrityksestä lyhyesti?

Työskentelen rakennusosalalla. Olen aina ollut kiinnostunut käsillä tekemisestä. Perustin toiminimen alkaakseni tekemään sähköistä työaikakirjanpitoa ja älykkeitä verkkolomakkeita. Vaimon käsityöharrastuksen myötä keksimme, että voisimme alkaa valmistamaan muuhun tarkoitukseen hankkimallamme laserkaivertimella mm. personoitavia neulontatarvikkeita.

Mitkä ovat olleet yrityksen merkittävimpiä saavutuksia?

Tuotteidemme kaupallistaminen ja ongelmien ratkaiseminen liittyen tuotteiden valmistamiseen.

Minkälaiset toimijat ovat pääasiallinen kohderyhmä, jotka ostavat tuotteita / palveluja yritykseltäsi?

Käsitöiden harrastajat, sekä yritykset

Mitä materiaaleja laserleikkauksessa käytät eniten?

Laserkaivertimella oli tarkoitus tehdä gr.-koodeja yms. tuotteisiin. Materiaaleina tuotteissamme käytämme pääsääntöisesti koivuvaneria, keinoahkaa, akryyliä ja ruostumatonta terästä.

Mitkä ovat laserleikkauksen suurimmat edut verrattuna perinteisiin leikkauksen menetelmiin?

Laserleikkauksen suurimmat edut ovat monipuolisuus ja materiaalien laaja käytettävyys sekä tarkkuus.

Tällä laitteella ei pysty printata painokuvaa.

Minkälaisia rajoitteita materiaaleille on laserleikkaustekniikassa.

Materiaalien tuntemus, mitä voi käyttää laser leikkauksessa ja mitä ei.

Mitkä ovat suurimmat haasteet, joita kohtaat laserleikkauksessa?

Tunnettavuus ja tuotteiden myynti. Laserleikkauksen haasteet asetuksia on siitä nolla 100 ja kaikki siltä väliltä ja sitten vielä nopeudet ja sitten vielä se. Jokainen

materiaali on erilainen, että on todella laaja se. Asetusten laittaminen, että niissä menee välillä aikaa sitten, että löytää sopivat.

Mitkä ovat mielestäsi alan suurimmat mahdollisuudet tulevaisuudessa?

Käsityöharrastajien määrä lisääntyminen trendikkyuden myötä. Lisääntyvät harrastajamäärät ja laadukkaat pientuottajien kehräämät langat kasvattavat suosioaan. Neulonta tarvikkeiden kysyntä.

On tehokkaampia laserleikkauslaitteita ja ohjelmistot kehittyvät koko ajan. Näitä tehokkaammat laitteet tulee kuluttajien ulottuville ja ohjelmistot kehittyvät ja yhdistelmä laitteita, jotka printtaavat ja leikkaa. Monipuolistuu kaikki ja keinoälyä voidaan käyttää näissäkin.

Miten kestävä kehitys ja ekologisuus näkyvät alalla?

Vältämme hävikkiä käyttämällä materiaalimme mahdollisimman tarkasti ja pyrimme mahdollisuuksien mukaan käyttämään esim. nahkatuotannon jättepaloja valmistamissamme merkeissä. Käyttämämme koivuvaneria on naapurikunnassamme tuotettua sertifioitua koivua.

Mitä projekteja tai tavoitteita yrityksellänne on tulevaisuudelle?

Uusien tuotteiden suunnittelu ja tarpeiden hahmottelu on jatkuva prosessi. Tilausmäärien tasainen kasvu ja tarjottavien tuotteiden monipuolistuminen.

Onko jokin tietty teknologia, jota olet erityisesti innostunut käyttämään laserleikkauksen lisäksi?

Kuvankäsittely ja mm. vektorointi.

Pakkaatko tuotteet asiakkaille? Ja jos niin miten?

Tämmöisissä pienissä salpa pusseissa tulee niitä merkkejä.

Verkkokaupassa tulee lähetettyä esim. sukka blokki, kääräistään silkkipaperiin ja kupla muovipussissa lähetetään

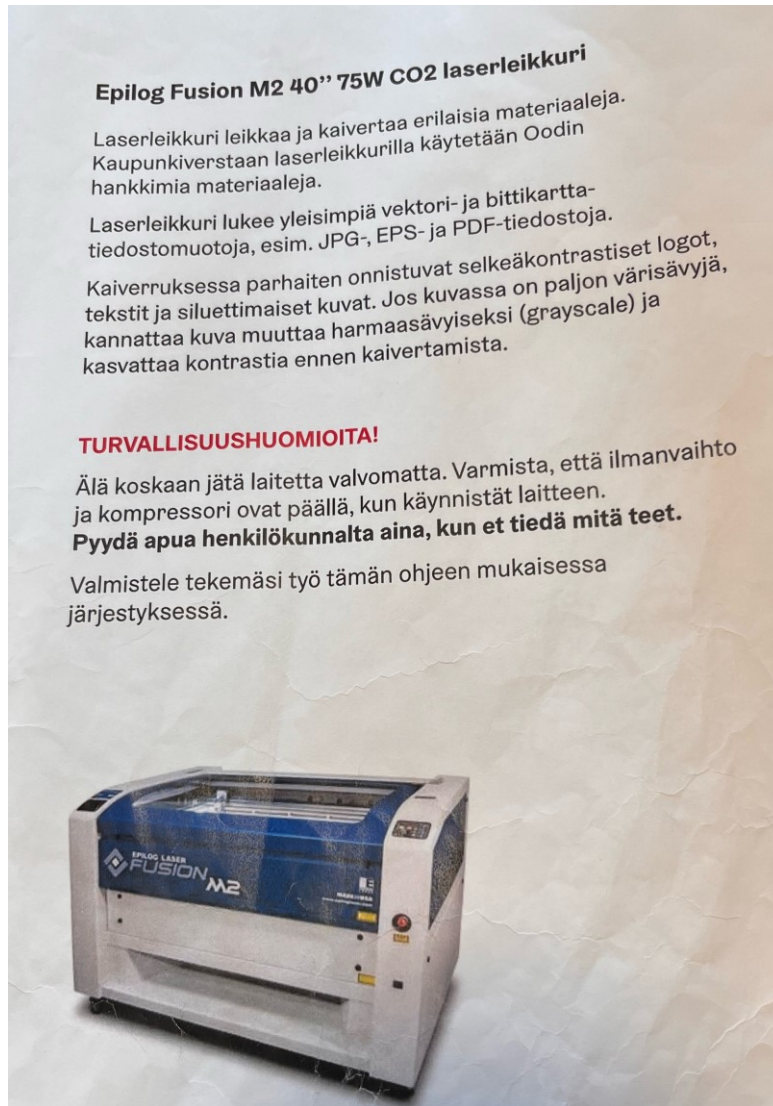
Liite 3. "Steam & Snow / Löyly & lumi"-esite

Saunalehtinen, kertoo talvisaunomisesta suomessa nukkien välityksellä. Koko on 20 cm x 60 cm ja taiteltuna 10 cm x 10 cm. Myös testasin vähän isompana (30 cm x 90 cm) 15 cm x 15 cm, pienempänä on parempi. Intonen 2024.

Intonen, Katja 2024.

Liite 4. Laserleikkurin ohjeita ja valmiita säätöjä.

Liite 4. Laserleikkurin käyttöohjeita

Laserleikkurin materiaaliasetukset

Akryyli (3mm)	Speed	Power	Freq.
Valokuvakaiverrus	90	40	
Yksinkertainen kaiverrus	90	60	
Leikkaus	8	95	100

Vaneri (1mm)	Speed	Power	Freq.
Valokuvakaiverrus	70	100	
Yksinkertainen kaiverrus	60	100	
Leikkaus	30	90	10

Vaneri (3mm)	Speed	Power	Freq.
Valokuvakaiverrus	70	100	
Yksinkertainen kaiverrus	60	100	
Leikkaus	10	95	10

Vaneri (6mm)	Speed	Power	Freq.
Valokuvakaiverrus	70	100	
Yksinkertainen kaiverrus	60	100	
Leikkaus	5	100	10

MDF (3mm)	Speed	Power	Freq.
Valokuvakaiverrus	70	77	
Yksinkertainen kaiverrus	70	77	
Leikkaus	10	95	10

Paperi	Speed	Power	Freq.
Kaiverrus	60	10	
Leikkaus	20	10	25

Pahvi	Speed	Power	Freq.
Kaiverrus	60	20	
Leikkaus	20	30	25

Kuvat liitteessä 4 on kuvattu ohjevihkosesta, jossa yksityiskohtaisesti selostetaan Keskustakirjasto Oodin kaupunkiverstaan laserleikkurin käyttö.